

ZARZĄDZENIE NR 216/2022/B
BURMISTRZA GMINY KĘTY

z dnia 9 listopada 2022 r.

w sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych dotyczących projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023 - 2026

Na podstawie art. 30 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.) w związku z art. 5a ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r. poz. 1327 ze zm.) oraz uchwały nr XXXIX/395/2022 Rady Miejskiej w Kętach z dnia 25 lutego 2022 r. w sprawie sposobu konsultowania z organizacjami pozarządowymi i podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, projektów aktów prawa miejscowego w dziedzinach dotyczących działalności statutowej tych organizacji zarządza się, co następuje:

§ 1.

Przedmiotem konsultacji społecznych jest projekt Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026.

§ 2.

1. Konsultacje przeprowadzone będą w dniach od 16 listopada 2022 r. do 18 listopada 2022 r. w formie pisemnej poprzez udostępnienie ankiety konsultacyjnej oraz projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026.
2. Wzór ankiety i projekt Programu objętego konsultacjami stanowią odpowiednio załączniki nr 1 i nr 2 do niniejszego zarządzenia.

§ 3.

Uprawnionymi do udziału w konsultacjach są przedstawiciele organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego.

§ 4.

Wypełnione ankiety będą przyjmowane w dniach od 16 listopada 2022 r. do 18 listopada 2022 r. w następujący sposób:

- 1) drogą elektroniczną na adres: gmina@kety.pl;
- 2) drogą korespondencyjną na adres Urząd Gminy Kęty, Rynek 7, 32-650 Kęty;
- 3) poprzez złożenie na Dzienniku Podawczym Urzędu Gminy Kęty, Rynek 7, 32-650 Kęty;

§ 5.

Jednostką organizacyjną wyznaczoną do przeprowadzenia konsultacji, w tym udzielania wyjaśnień i przyjmowania opinii, jest Wydział Infrastruktury Społecznej Urzędu Gminy Kęty.

§ 6.

Wykonanie zarządzenia powierza się Dyrektorowi Wydziału Infrastruktury Społecznej Urzędu Gminy Kęty.

§ 7.

Zarządzenie wchodzi w życie z dniem podjęcia.

z up. Burmistrza Gminy Kęty

mgr Rafał Ficoń

Załącznik Nr załącznik nr 1 do zarządzenia Nr 216/2022/B

Burmistrza Gminy Kęty

z dnia 9 listopada 2022 r.

Ankieta konsultacji społecznych dla projektu Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na lata 2023-2026

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

Dane uczestnika konsultacji

Nazwa organizacji	
Adres organizacji	
Imię i nazwisko osoby do kontaktu	
Numer telefonu, mail	

.....
podpis osoby wypełniającej ankietę

Załącznik nr 2 do zarządzenia Nr 216/2022/B
Burmistrza Gminy Kęty
z dnia 9 listopada 2022 r.

(PROJEKT)

**GMINNY PROGRAM PROFILAKTYKI
I ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH,
ORAZ PRZECIWDZIAŁANIA NARKOMANII
DLA GMINY KĘTY
NA LATA 2023-2026**

Kęty, 2022

Spis treści

Wprowadzenie.....	2
Podstawy prawne.....	5
Rozdział I – Diagnoza	6
Wstęp.....	6
Diagnoza Problemów Społecznych – wnioski i podsumowanie wyników	6
Rozdział II – Założenia i Adresaci Programu	14
Rozdział III – Realizatorzy Programu (posiadane zasoby).....	15
Rozdział IV – Cele Programu	16
Rozdział V – Zadania Programu i sposoby ich realizacji.	17
Rozdział VI – Przewidywane rezultaty	22
Rozdział VII – Finansowanie zadań.....	23
Rozdział VIII – Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	24
Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:.....	24
Zasady wynagradzania Członków Komisji	25
Rozdział IX – Monitoring i ewaluacja	26
Rozdział X – Postanowienia końcowe	27
Załącznik nr 1 – Preliminarz	28
Załącznik nr 2	33

WPROWADZENIE

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii (zwany dalej Programem), zaplanowany został do realizacji na lata 2023-2026. Z jednej strony, stanowi on kontynuację działań realizowanych w tym zakresie na terenie Gminy Kęty w roku 2022, jak również we wcześniejszych latach, ale jednocześnie wprowadza nowe zadania ukierunkowane na profilaktykę i rozwiązywanie problemów uzależnień (alkoholowych, narkotykowych oraz behawioralnych).

Zaznaczyć trzeba, że ustawą z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2021 r., poz. 2469), dokonano zmian dotyczących polityki państwa w zakresie szeroko rozumianej profilaktyki uzależnień. Dotychczas uchwalane przez gminy programy profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania od substancji psychoaktywnych (względnie: przeciwdziałania narkomanii), mogą być rozszerzone o kwestie przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym (zgodnie z nowym brzmieniem art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi).

Uzależnieniem behawioralnym, inaczej czynnościowym, nazywana jest grupa objawów związanych z wielokrotnym, długotrwałym i utrwalonym powtarzaniem konkretnej czynności. Działanie takie ma na celu zredukowanie złego samopoczucia i wewnętrznego napięcia poprzez osiągnięcie uczucia przyjemności, zaspokojenia, radości czy nawet euforii przez osobę wykonującą daną czynność. Często są to zachowania akceptowane społecznie. Przykładami uzależnień behawioralnych są: hazard, uzależnienie od komputera (oraz gier komputerowych), fonoholizm (uzależnienie od telefonu komórkowego), zakupoholizm, ortoreksja (nadmierna koncentracja na zdrowym odżywianiu).

Uzależnianie od alkoholu, jak również uzależnianie od narkotyków bądź substancji psychoaktywnych, są z kolei uzależnieniami fizjologicznymi. Tego rodzaju uzależnienia są charakteryzowane jako nabyta silna potrzeba stałego zażywania określonych substancji, odczuwana jako szereg dolegliwości fizycznych.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, samorząd gminny jest zobowiązany do prowadzenia działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych od alkoholu. W szczególności zadania te obejmują:

1. zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych,
2. udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie,
3. prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej oraz działalności szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.
4. wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych,
5. podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów dotyczących reklamy napojów alkoholowych i zasad ich sprzedaży oraz występowania przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego,
6. wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

W kontekście nowego brzmienia art. 4¹ ust. 2, planując działania w ramach Gminnego Programu, należy jednocześnie uwzględniać zadania wskazane do realizacji przez Narodowy Program Zdrowia 2021-2025. Jednym z celów operacyjnych jest „Profilaktyka uzależnień” (Cel operacyjny nr 2), do którego przypisano następujące zadania:

1. Edukacja zdrowotna i profilaktyka uzależnień (uniwersalna, selektywna, wskazująca) realizowana zgodnie z wynikami badań naukowych (w tym epidemiologicznych) oraz dobrą praktyką w dziedzinie przeciwdziałania uzależnieniom;
2. Monitorowanie i badania problematyki związanej z sytuacją epidemiologiczną w zakresie używania wyrobów tytoniowych, w tym nowatorskich wyrobów tytoniowych i elektronicznych papierosów, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, środków zastępczych i NSP, spożywania alkoholu (z uwzględnieniem monitorowania poziomu i struktury spożycia oraz dostępności alkoholu);
3. Edukacja kadr (w tym szkolenia) uczestniczących w realizacji zadań z zakresu profilaktyki uzależnień;
4. Poszerzanie i udoskonalanie oferty oraz wspieranie realizacji programów profilaktyki o naukowych podstawach lub o potwierdzonej skuteczności, w szczególności zalecanych

w ramach Systemu rekomendacji programów profilaktycznych i promocji zdrowia psychicznego;

5. Poszerzanie i podnoszenie jakości oferty pomocy psychologicznej, socjoterapeutycznej i opiekuńczo-wychowawczej dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym i ich rodzin;
6. Zwiększenie dostępności i podniesienie jakości specjalistycznej pomocy dla osób doznających przemocy w rodzinie;
7. Redukcja szkód, leczenie, rehabilitacja i reintegracja społeczna osób uzależnionych oraz ich bliskich.

Wobec wszystkich wymienionych zadań jako jednego z realizatorów wymieniono jednostki samorządu terytorialnego.

Niniejszy Program określa lokalną strategię w zakresie profilaktyki uzależnień oraz minimalizacji szkód społecznych i indywidualnych, wynikających z tychże uzależnień. Jest także dostosowany do specyfiki problemów występujących w gminie Kęty i uwzględnia lokalne możliwości realizacji pod względem prawnym, administracyjnym i ekonomicznym. Zadania związane z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych na terenie gminy mają charakter długofalowy i stanowią kontynuację wcześniej podejmowanych działań, co w dużym stopniu warunkuje ich skuteczność. Należy nadmienić, iż niniejszy Program może być modyfikowany w przypadku uzasadnionych potrzeb związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dot. uzależnień, uchwałami Rady Gminy Kęty.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, realizatorem Programu jest Ośrodek Pomocy Społecznej albo centrum usług społecznych, ewentualnie inna jednostka. W celu realizacji gminnego programu wójt, burmistrz bądź prezydent miasta, może powołać pełnomocnika. W przypadku Gminy Kęty, realizatorem będzie Pełnomocnik Burmistrza w osobie Dyrektora Wydziału Infrastruktury Społecznej Urzędu Gminy. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu również inne podmioty (wskazane w dalszej części Programu), przede wszystkim Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej oraz placówki oświatowe.

PODSTAWY PRAWNE

Podstawy prawne opracowania Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii dla Gminy Kęty na lata 2023-2026:

Ustawy:

1. z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r. poz. 1119 ze zm. – szczególnie w zakresie zmian wynikających z ustawy z dnia 17 grudnia 2021 r. o zmianie ustawy o zdrowiu publicznym oraz niektórych innych ustaw – Dz. U. z 2021 r., poz. 2469);
2. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz. U. z 2020 r., poz. 2050, ze zm.);
3. z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (t.j. Dz. U. z 2021 r., poz. 1249);
4. z dnia 11 września 2015 roku o zdrowiu publicznym (Dz. U. z 2021 r., poz. 1956 ze zm.);
5. z dnia 15 kwietnia 2011 roku o działalności leczniczej (Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm.);
6. z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 ze zm.);
7. z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (Dz. U. z 2020 r., poz. 1057, ze zm.)

Programy krajowe:

1. Narodowy Program Zdrowia na lata 2021-2025 (Rozporządzenie Rady Ministrów dnia 30 marca 2021 r. w sprawie Narodowego Programu Zdrowia na lata 2021–2025 – Dz. U. z 2021 r., poz. 642);
2. Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 (Uchwała nr 183 Rady Ministrów z dnia 21 grudnia 2021 r. w sprawie ustanowienia Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2022 M.P. z 2021 r. poz. 1204).

ROZDZIAŁ I – DIAGNOZA

Wstęp

Konkretne działania profilaktyczne w zakresie uzależnień wymagają wiedzy o rozmiarach i charakterze zjawiska. Źródłem informacji dotyczących skali problemów alkoholowych i narkotykowych na terenie Gminy Kęty jest Diagnoza problemów społecznych oraz informacje z instytucji, których charakter działalności jest ściśle powiązany z problematyką uzależnień.

Wskazana Diagnoza została przeprowadzona w 2022 r., a w badaniu łącznie wzięło udział 866 osób (118 dorosłych mieszkańców, 728 uczniów szkół podstawowych oraz 20 sprzedawców alkoholu). Badanie odnosiło się do następujących problemów: spożywanie alkoholu, zażywanie narkotyków, palenie papierosów, uzależnienia behawioralne, przemoc oraz ocena działań gminy.

Diagnoza Problemów Społecznych – wnioski i podsumowanie wyników

Zrealizowana Diagnoza zawiera stosowne podsumowanie, wnioski oraz rekomendacje, które z perspektywy niniejszego Programu stanowią kluczowy element. Warto zatem przytoczyć wybrane fragmenty Diagnozy, celem zobrazowania jakie działania należy podjąć w zakresie profilaktyki oraz przeciwdziałania uzależnieniom.

Problem alkoholowy nie przyjmuje wśród dorosłych mieszkańców Gminy znaczących rozmiarów – 9,32% spożywa kilka razy w tygodniu, a 22,88% kilka razy w miesiącu. Znamienne jest to że 30,51% ankietowanych deklaruje, iż nie pije alkoholu w ogóle. Trzeba jednak zwrócić uwagę na sporadyczne sytuacje, gdy ankietowani deklarowali iż zdarzyło im się wykonywać pracę pod wpływem alkoholu (łącznie 4,88% badanych). Ponadto, 11,86% badanych wskazało, iż byli świadkami (często lub czasami), gdy ktoś prowadził samochód pod wpływem alkoholu.

W ocenie 24,58% ankietowanych spożycie alkoholu w Gminie jest stałe, ale jednocześnie aż 37,29% badanych uważa, iż spożycie wzrasta, natomiast jedynie 5,93%, że maleje.

Badanie problemu alkoholowego wśród uczniów, ujawniło, iż 12,77% badanych miało już kontakt z alkoholem. Zdecydowana większość uczniów spróbowała alkoholu po raz pierwszy po ukończeniu 13 lat (łącznie 49,47%), ale 30,11% zadeklarowało, iż po raz pierwszy

próbowało alkoholu poniżej 10 roku życia. Najczęściej wybieranym alkoholem jest piwo, szampan i wino.

Skala uzależnień chemicznych wśród dorosłych oraz dzieci i młodzieży nie przybiera dużych rozmiarów, jednak należy prowadzić dalsze działania profilaktyczne.

W Gminie Kęty nie obserwuje się wysokiego odsetka osób, które mogą być uzależnione od hazardu. Jedynie kilka osób, parę razy grało na automatach lub w salonach gier, brało udział w płatnych konkursach, a wiele razy obstawiało zakłady bukmacherskie. Większość osób jednak nigdy nie korzystało z takich miejsc oraz nie obstawiało zakładów bukmacherskich.

Badania pokazują, iż uczniowie raczej nie wiedzą, czym jest zjawisko uzależnień behawioralnych. Jak wynika ze zgromadzonego materiału badawczego skala problemu uzależnień behawioralnych wśród uczniów z Gminy Kęty nie przybiera dużych rozmiarów. Jeśli chodzi o korzystanie z komputera i Internetu to większość uczniów poświęca na tę aktywność od 1 do 3 godzin oraz od 3 do 6 godzin (Uczniowie korzystają z komputera i Internetu głównie w domu).

Badania dowiodły, iż płeć ma niewielkie znaczenie statystyczne, jeśli chodzi o kontakt z substancjami uzależniającymi. W przypadku uczniów, istotną rolę odgrywają rówieśnicy. To oni przede wszystkim nakłaniają się wzajemnie do sięgania po substancje uzależniające. Dane pokazały, że uczniowie palą papierosy, piją alkohol, czy też sięgają po narkotyki podczas imprez towarzyskich, by zaimponować innym oraz pod presją znajomych. W związku z tym można wysunąć wniosek, że presja rówieśników oraz obawa przed byciem odrzuconym przez grupę skłania młodych ludzi do zażywania substancji psychoaktywnych.

Istotnym czynnikiem mającym wpływ na kontakt uczniów ze środkami odurzającymi ma rodzina. Atmosfera w domu oraz problemy, które występują w rodzinie odgrywają ogromną rolę na kontakt uczniów z substancjami odurzającymi, ale także mają wpływ na dorosłe życie. Należy tutaj zwrócić uwagę, iż problemem jest także współczesny styl życia – rodzice nie mają czasu dla dzieci, zostawiają je same sobie. W efekcie są one osamotnione, nie mają wsparcia i szukają ucieczki od problemów za pomocą środków uzależniających.

Co istotne, uczniowie posiadają wiedzę na temat zagrożeń wynikających z zażywania substancji psychoaktywnych. Potrafią wskazać ich konsekwencje, wiedzą do kogo zwrócić się w razie sytuacji problemowej. Dużą rolę odgrywają tutaj szkoły – dzięki realizowanym programom profilaktycznym wiedza uczniów jest na wysokim poziomie, a skala uzależnień nie

przybiera dużych rozmiarów. Również Gmina Kęty podejmuje wiele działań mających na celu zmniejszenie skali problemów uzależnień.

Poniżej znajdują się rekomendacje co do dalszych działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców oraz instytucji, których celem jest profilaktyka.

- Działania profilaktyczne na terenie Gminy Kęty powinny mieć charakter długofalowy i różnorodny. Nie powinny one ograniczać się jedynie do środowiska szkoły – uczniów i nauczycieli, ponieważ przyniosą wtedy znacznie mniejsze efekty. Zdecydowanie korzystnym działaniem jest edukowanie wszystkich grup społecznych w celu kształtowania prawidłowych postaw oraz świadomości względem istniejących zagrożeń społecznych. Holistyczne działanie pomoże podnieść skuteczność działań.
- Istotne jest kontynuowanie prowadzonych działań profilaktycznych i edukacyjnych na terenie gminy, które obejmują wszystkie grupy mieszkańców. Należy podkreślić, że skuteczne rozwiązywanie problemów alkoholizmu, narkomanii, nikotynizmu i uzależnień cyfrowych zależy nie tylko od podmiotów i instytucji, które działają w tym zakresie, lecz także od społeczności lokalnej. Planowane działania powinny polegać przede wszystkim na dostarczaniu informacji o możliwych formach poszukiwania pomocy oraz funkcjonujących w tym zakresie instytucjach. Kluczową rolę mogą odgrywać instytucje cieszące się dużym zaufaniem wśród mieszkańców np. służby porządkowe lub organizacje pozarządowe.
- Rekomenduje się zwrócenie szczególnej uwagi na wsparcie kadry pracującej w instytucjach pomocowych, szczególnie w zakresie rozwijania ich kompetencji i umiejętności w zakresie nowoczesnych form pomocy pracy z rodzinami borykającymi się z problemem uzależnień od alkoholu lub narkotyków, czy też przemocy.
- Wsparcie kadry pedagogicznej poprzez odpowiednie szkolenia, umożliwiające rozwój kompetencji edukacyjnych, poszerzanie wiedzy i budowanie warsztatu metodycznego, ułatwiającego pracę szczególnie pod względem tzw. tematów trudnych (alkoholizm, narkomania, agresja, przemoc).
- Realizacji kampanii informacyjnej na temat konsekwencji prowadzenia pojazdów pod wpływem alkoholu.

- Realizowanie kampanii informującej o skutkach picia w ciąży, jak również zapoznanie mieszkańców z tematyką FAS – alkoholowego zespołu płodowego i uświadomienie kobietom w ciąży konieczności unikania nawet śladowych ilości alkoholu.

Profilaktyka uzależnień chemicznych powinna być prowadzona na kilku poziomach, aby spełniała swoją rolę:

Profilaktyka pierwszorzędowa, to działania, które powinny być kierowane do grupy niskiego ryzyka, czyli osób zdrowych. Najważniejszym zagadnieniem tego rodzaju profilaktyki jest promowanie zdrowego trybu życia oraz opóźnienie wieku inicjacji spożywania substancji psychoaktywnych. Rozwijanie umiejętności społecznych i umiejętności radzenia sobie z trudnymi sytuacjami życiowymi, ogranicza występowanie zachowań ryzykownych. Zaleca się:

- Kontynuację prowadzonych programów profilaktycznych ze względu na fakt, iż są one skuteczne i przynoszą zamierzone skutki.
- Wdrażanie działań ukierunkowanych na wzmacnianie systemu wartości dzieci i młodzieży, w szczególności wartości zdrowia, a także kształtowanie przekonań normatywnych i umiejętności psychospołecznych.
- Organizację kursów radzenia sobie ze stresem, usprawniania komunikacji interpersonalnej, radzenia sobie z negatywnymi emocjami. Wzmacnianie asertywnych zachowań, pewności siebie i samoakceptacji.
- Promocje, wspólnie ze szkołami, liderów młodzieżowych i wykorzystywanie ich aktywności w działaniach profilaktycznych i promujących zdrowy styl życia.
- Wykorzystywanie zainteresowań młodzieży i ich aktywności fizycznej do budowania alternatywnych, w stosunku do picia alkoholu i zażywania narkotyków, sposobów spędzania wolnego czasu i realizacji własnych zainteresowań - rekomenduje się, aby działania te miały formę warsztatów i spotkań z ekspertami, ponieważ jest to najbardziej lubiana i skuteczna forma profilaktyki dla tej grupy.
- Zorganizowanie kampanii informacyjnej dla dzieci i młodzieży szkolnej w celu uświadomienia jak alkohol, papierosy oraz narkotyki wpływają na organizm człowieka oraz funkcjonowanie społeczności, poprzez kampanie w social mediach.

- Badanie pokazało dużą rolę telewizji oraz Internetu w kształtowaniu postaw i opinii względem substancji odurzających, co powinno być wskazówką do opracowania działań profilaktycznych prowadzonych w szkołach. Naturalnym środowiskiem młodych ludzi w czasach współczesnych jest Internet, dlatego warto spróbować dotrzeć do najmłodszych grup właśnie w ten sposób.
- Ze względu na występowanie przemocy rówieśniczej w szkołach, rekomenduje się warsztaty dla dzieci i młodzieży na temat przemocy, agresji i konfliktów między uczniami, a także zmotywowanie ich do nauki szkolnej.
- Rekomenduje się edukację rodziny pod względem problemów uzależnień i zasięgnięcia pomocy w wypadku występowania przemocy. Edukacja może mieć formę warsztatów profilaktycznych dla dzieci (znaczna część mieszkańców uważa, że to skuteczna forma profilaktyki) oraz wykładów i pogadanek (duża część mieszkańców uważa, że to działanie przynosi najlepsze efekty profilaktyczne).
- Prowadzenie lokalnych kampanii i innych działań edukacyjnych, mających na celu podniesienie wiedzy społeczeństwa na temat szkodliwości i skutków przyjmowania narkotyków, picia alkoholu i palenia papierosów.

Profilaktyka drugorzędowa - to działania skierowane do osób zagrożonych, należących do grupy wysokiego ryzyka. Osoby te nie są trwale uzależnione, ale zaczynają dopiero eksperymentować z substancjami psychoaktywnymi. W tym obszarze najważniejsze jest ograniczenie głębokości zachowań niepożądanych i możliwość wycofania się z nich.

- Specjalistycznym wsparciem powinni zostać objęci mieszkańcy oraz rodziny borykające się z problemem alkoholowym. Tym rodzinom powinny zostać zaproponowane warsztaty lub spotkania, podczas których mogliby uzyskać wsparcie i wzmacniać swój autorytet wychowawczy pod okiem psychologów.
- Przeprowadzenie kampanii informacyjnej o dostępnych formach pomocy osobom uzależnionym i współuzależnionym w gminie.
- Opracowanie lokalnej kampanii na rzecz zwiększenia świadomości oraz odpowiedzialności sprzedawców alkoholu i uwrażliwienia ich na szkodliwość sprzedaży napojów alkoholowych osobom niepełnoletnim. Dane pokazują, iż osoby

niepełnoletnie próbują kupić alkohol. Taka sytuacja przytrafiła się większości sprzedawców.

Profilaktyka trzeciorzędowa, to ogół działań skierowanych do osób już trwale uzależnionych. Obejmuje ona leczenie skutków zachowań niepożądanych, czyli przeciwdziałanie pogłębianiu się choroby oraz umożliwienie powrotu do normalnego życia, poprzez wprowadzanie leczenia, rehabilitacji i resocjalizacji. Zaleca się:

- Zapewnienie łatwego dostępu do źródeł informacji, przeznaczonych dla osób szukających wsparcia, dotkniętych problemem uzależnień i/lub przemocy. Badania pokazały, iż część mieszkańców nie wie, gdzie szukać pomocy w razie problemów.
- Wzmocnienie integracji społeczności lokalnych na rzecz wspierania rodzin borykających się z różnymi problemami społecznymi, w tym zagrożenia przemocą, alkoholizmem, narkomanią. Wyrównywanie szans może zostać przeprowadzone w różnorodny sposób, m.in. opracowanie programów profilaktycznych przeciwdziałających problemom społecznym w rodzinach, wspieranie i rozwój poradnictwa rodzinnego lub wspieranie rodzin i form zastępczych w opiece nad dzieckiem. Działanie to znajduje uzasadnienie w fakcie, iż to rodzina jest podstawową komórką społeczną i to od jej kondycji zależy rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży.

Ze względu na fakt, iż zjawisko uzależnień behawioralnych stanowi obecnie coraz większy problem, zaleca się:

- Zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem uzależnień behawioralnych. Badania pokazały, iż zdecydowana większość uczniów nie wie, czym są uzależnienia behawioralne.
- Realizację działań edukacyjnych zwiększających kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.

- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – adresowanych do uczniów i ich rodziców, ale także dorosłych mieszkańców Gminy Kęty.
- Wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.
- Rozpowszechnienie informacji o placówkach udzielających pomocy w zakresie uzależnień od hazardu oraz na temat wskaźników pozwalających stwierdzić czy problem w tym zakresie występuje. Pomocne mogą okazać się broszury/ulotki plakaty informujące o negatywnych skutkach regularnego grania w gry hazardowe oraz wskazujące możliwe formy pomocy wyjścia z nałogu.

Dodatkowo zaleca się:

- Szkolenia dla rodziców – rekomenduje się przeprowadzenie szkoleń dla rodziców, które obejmowałyby następujące zagadnienia: organizacja czasu, podział obowiązków, rozwój emocjonalny dziecka oraz sposoby skutecznej komunikacji. Zdobyta wiedza pozwoli rodzicom lepiej wypełniać swoje obowiązki, pomoże zrozumieć psychikę młodego człowieka, a także mechanizmy rządzące jego postępowaniem. Efektem tych działań będzie wzmocnienie więzi rodzinnych.
- Zaleca się kampanię mającą na celu zwiększenie świadomości osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży dotyczącej zagrożeń w sieci oraz wskazanie miejsc, gdzie można uzyskać pomoc.
- Biorąc pod uwagę rozwój mediów elektronicznych i związanych z tym zagrożeń, zasadne jest zwiększanie aktywności w działalności szkół w zakresie przeciwdziałania tym zagrożeniom, np. poprzez zajęcia profilaktyczne omawiające problem cyberprzemocy.
- Działania edukacyjne zwiększające kompetencje informacyjno-medialne i ogólną świadomość problematyki zagrożeń cyfrowych. Działania te powinny obejmować

nauczycieli i uczniów, a także ich rodziców traktowanych jako zintegrowane podmioty uczestniczące w procesie wychowawczym.

- Działaniami z zakresu edukacji powinni być objęci rodzice uczniów: na temat racjonalnych sposobów użytkowania mediów cyfrowych oraz konsekwencji zachowań problemowych i zagrożeń uzależnieniami czynnościowymi.
- Popularyzowanie wiedzy nt. uzależnień behawioralnych poprzez organizowanie kampanii społecznych – adresowanych do dzieci w szkole podstawowej i ich rodziców.
- Wymagane jest wdrożenie procedur zwiększających bezpieczeństwo cyfrowe w szkołach, ze względu na małą wiedzę uczniów w tym zakresie.

ROZDZIAŁ II – ZAŁOŻENIA I ADRESACI PROGRAMU

Niniejszy Program, zawiera zadania, które będą realizowane z uwzględnieniem aktualnych potrzeb lokalnych (wynikających z przeprowadzonej diagnozy) oraz wykorzystaniem istniejących zasobów instytucjonalnych i osobowych służących rozwiązywaniu problemów wynikających z uzależnień.

Adresatami Programu są mieszkańcy Gminy Kęty, w szczególności:

- osoby uzależnione (przede wszystkim od alkoholu, narkotyków i innych substancji psychoaktywnych, ale również borykające się z innymi typami uzależnień, zwłaszcza uzależnień behawioralnych);
- członkowie rodzin z problemem alkoholowym i innymi uzależnieniami, w tym osoby współuzależnione;
- dzieci i młodzież szkolna, w tym ze środowisk zagrożonych i z problemami wynikającymi z uzależnień (ze szczególnym uwzględnieniem uzależnień behawioralnych wśród dzieci i młodzieży);
- najbliższe otoczenie osób uzależnionych.

ROZDZIAŁ III – REALIZATORZY PROGRAMU (POSIADANE ZASOBY)

Jak zostało to już wskazane, realizatorem niniejszego Programu jest Pełnomocnik Burmistrza w osobie Dyrektora Wydziału Infrastruktury Społecznej Urzędu Gminy. Jednakże, aby zapobiegać negatywnym zjawiskom społecznym, należy włączyć do współpracy/współrealizacji Programu następujące podmioty:

1. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej,
2. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3. Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie,
4. Punkt Konsultacyjny dla Osób Uzależnionych i ich Rodzin,
5. Placówki oświatowe – szkoły podstawowe zlokalizowane na terenie Gminy Kęty, ze szczególną rolą dyrektorów oraz kadry pedagogicznej,
6. Poradnia Leczenia Uzależnień,
7. Policja – Komenda Powiatowa Policji w Oświęcimiu – Posterunek Policji w Kętach,
8. Pozostałe podmioty i jednostki, funkcjonujące w zakresie realizacji zadań z zakresu pomocy społecznej oraz świadczeń zdrowotnych, które swoimi działaniami mogą wesprzeć ww. jednostki.

ROZDZIAŁ IV – CELE PROGRAMU

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi, Gminny Program „*stanowi część strategii rozwiązywania problemów społecznych i który uwzględnia cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych oraz przeciwdziałania narkomanii, określone w Narodowym Programie Zdrowia*”. Opracowane Cele niniejszego Programu, jak również Zadania (określone w następnym Rozdziale), są zatem zgodne z Narodowym Programem Zdrowia 2021-2025.

Działania podejmowane w ramach niniejszego Programu mają na celu m.in.:

1. Rozpoznawanie specyfiki problemów uzależnień na terenie Gminy Kęty oraz potrzeb lokalnego środowiska w zakresie pomocy w ich rozwiązywaniu;
2. Zwiększenie dostępności i skuteczności pomocy terapeutycznej dla osób uzależnionych oraz członków ich rodzin;
3. Zmniejszenie rozmiarów aktualnie istniejących problemów uzależnień i zapobieganie powstawaniu nowych;
4. Prowadzenie działań informacyjno-edukacyjnych dotyczących szkód wynikających z nadużywania alkoholu i innych substancji psychoaktywnych przez dorosłych oraz dzieci i młodzież, jak również odnośnie uzależnień behawioralnych;
5. Upowszechnianie informacji o formach poszukiwania pomocy oraz instytucjach świadczących pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom;
6. Upowszechnianie informacji dotyczących zjawiska przemocy w rodzinie, w szczególności w rodzinie z problemem alkoholowym;
7. Promocję zdrowego stylu życia i zachęcanie do różnorodnych form aktywności mieszkańców gminy (bez środków uzależniających);
8. Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa mieszkańców;
9. Podnoszenie poziomu wiedzy i kompetencji przedstawicieli instytucji działających w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów uzależnień.

Wskazane powyżej cele, należy określić jako Cele Strategiczne Programu.

ROZDZIAŁ V – ZADANIA PROGRAMU I SPOSOBY ICH REALIZACJI.

Zadanie 1

Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych, w szczególności od alkoholu i narkotyków.

1. Prowadzenie Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych, członków rodzin z problemem alkoholowym i narkotykowym, uzależnieniami behawioralnymi, w tym problemem przemocy (w tym wynagrodzenie zatrudnionych specjalistów, utrzymanie punktu) – kontynuacja działania.
2. Upowszechnianie informacji o placówkach leczenia odwykowego.
3. Prowadzenie rozmów przez członków GKRPA, motywujących do podjęcia dobrowolnego leczenia odwykowego.
4. Przyjmowanie wniosków w sprawie leczenia odwykowego osób nadużywających alkoholu, rozpatrywanie zgłoszeń i pism z Policji, OPS i innych instytucji, uzasadniających wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.
5. Wspieranie placówek leczenia uzależnień od alkoholu i innych substancji psychoaktywnych w celu zapewnienia kompleksowej opieki terapeutycznej w zakresie podstawowego programu leczenia uzależnień.
6. Finansowanie kosztów sporządzenia opinii biegłych w przedmiocie uzależnienia od alkoholu.
7. Współdziałanie w organizowaniu lokalnych narad i konferencji przy udziale Policji, dyrektorów szkół, OPS w zakresie diagnozowania i wdrażania systemu pomocy rodzinom z problemami alkoholowymi.
8. Współpraca Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z dyrektorami szkół, przedszkoli i Policją w rozpoznawaniu zjawisk patologicznych wśród młodzieży szkolnej pod kątem ujawniania zagrożeń spowodowanych nadużywaniem napojów alkoholowych, narkotyków, dopalaczy i innych środków uzależniających.

9. Udzielanie osobom zainteresowanym i ich rodzinom aktualnych informacji na temat dostępnych placówek pomocy oraz instytucji, które są włączone w systemowe wspieranie rodzin uwikłanych w problemy alkoholowe.

Zadanie 2

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe, pomocy psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.

1. Umożliwianie ofiarom przemocy w rodzinie korzystania ze specjalistycznej pomocy np. psychologicznej, prawnej, zdrowotnej.
2. Dofinansowanie działalności specjalistycznych miejsc pomocy dla ofiar przemocy w rodzinie, w szczególności pomoc dzieciom pokrzywdzonym (grupy wsparcia, pomoc psychologa, itp.).
3. Uruchamianie procedury Niebieskiej Karty w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie.
4. Kierowanie osób nadużywających alkoholu, o których mowa w art. 24 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, na badanie biegłych sądowych w przedmiocie uzależnienia oraz finansowanie kosztów tych badań.
5. Kierowanie do sądu wniosku o wszczęcie postępowania o zastosowanie obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu oraz finansowanie kosztów postępowań sądowych.
6. Upowszechnianie informacji dotyczących uzależnień, w szczególności alkoholizmu, narkomanii oraz zjawiska przemocy w rodzinie (przewodniki, ulotki, plakaty, broszury, czasopisma, książki, kampanie lokalne, gadżety itp.).
7. Finansowanie szkoleń, kursów, warsztatów specjalistycznych, itp. dla członków GKRPA, członków ZI ds. przemocy w rodzinie, pracowników Ośrodka Pomocy Społecznej, nauczycieli z zakresu profilaktyki problemowej i przeciwdziałania przemocy.

Zadanie 3

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii, jak również przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozalekcyjnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych.

1. Organizowanie i finansowanie profesjonalnych, autorskich programów profilaktycznych, warsztatów profilaktycznych i terapeutyczno-wychowawczych przeznaczonych dla dzieci, młodzieży, nauczycieli i rodziców.
2. Prowadzenie świetlic opiekuńczo-wychowawczych.
3. Udział w ogólnopolskich kampaniach i akcjach informacyjno-profilaktycznych, w tym zakup niezbędnych ulotek, broszur, plakatów, gadżetów oraz ich dystrybucja, w szczególności dotyczących pijanych kierowców, kobiet w ciąży spożywających alkohol, przemocy w rodzinie, dopalaczy.
4. Organizowanie i finansowanie (lub współfinansowanie) spektakli profilaktycznych, zajęć, imprez, spotkań, wyjazdów profilaktycznych, edukacyjnych, kulturalnych, sportowych i turystycznych integrujących społeczność lokalną, promujących zdrowy styl życia i ograniczających spożywanie alkoholu.
5. Organizowanie i finansowanie zajęć sportowo-rekreacyjnych dla dzieci i młodzieży (w tym zajęcia w kompleksie boisk sportowych ORLIK), tworzenie dzieciom, młodzieży i dorosłym warunków do spędzania czasu wolnego (np. wyjazdy, zabawy, koła zainteresowań, kluby).
6. Wspieranie i finansowanie przedsięwzięć profilaktycznych promujących trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania wolnego czasu.
7. Organizowanie konkursów mających podłoże profilaktyczne i promujących zdrowy styl życia, zakup nagród, upominków, poczęstunku dla uczestników.
8. Współfinansowanie wypoczynku dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych, na obozach, biwakach, wycieczkach, koloniach, półkoloniach, których program obejmuje

zajęcia z elementami profilaktycznymi, socjoterapeutycznymi z uwzględnieniem profilaktyki uniwersalnej zgodnie z wytycznymi Narodowego Programu Zdrowia.

9. Diagnozowanie i monitorowanie problemów społecznych, w tym uzależnień i przemocy na terenie Gminy.

Zadanie 4

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych i narkomanii.

1. Wspieranie działań profilaktycznych podejmowanych przez inne instytucje, organizacje pozarządowe, kościoły i osoby fizyczne działające na rzecz osób i rodzin z problemem alkoholowym.
2. Współdziałanie członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z Ośrodkiem Pomocy Społecznej w zakresie rozwiązywania problemów w rodzinach dotkniętych problemem alkoholowym.
3. Kontynuowanie współpracy z Policją w zakresie kontroli przestrzegania zapisów ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi przez placówki korzystające z zezwoleń na handel napojami alkoholowymi na terenie gminy.
4. Współpraca z Policją w zakresie zapobiegania patologiom społecznym związanym z nadużywaniem alkoholu, narkotyków oraz przeprowadzanie spotkań profilaktycznych z dziećmi, młodzieżą w szkołach.
5. Udzielanie wsparcia materialnego i edukacyjnego dla inicjatyw podejmowanych przez podmioty zajmujące się statutowo profilaktyką i rozwiązywaniem problemów uzależnień.
6. Dofinansowanie programów dla osób uzależnionych od alkoholu, realizowanych przez stowarzyszenia.
7. Współfinansowanie działań sportowych i rekreacyjnych realizowanych przez kluby sportowe z terenu Gminy mające na celu profilaktykę.

8. Współdziałanie z kuratorami sądowymi, asystentami rodzin, pracownikami socjalnymi wykonującymi nadzór nad osobami poddanymi leczeniu odwykowemu.
9. Wspieranie wszelkich inicjatyw społecznych w zakresie wychowania w trzeźwości i przeciwdziałania alkoholizmowi.

Zadanie 5

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art. 13¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowanie przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

1. Organizowanie i finansowanie szkoleń dla sprzedawców i właścicieli sklepów handlujących napojami alkoholowymi.
2. Przeprowadzanie kontroli przestrzegania zasad określonych w ustawie o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, w podmiotach prowadzących sprzedaż i podawanie napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu i poza miejscem sprzedaży.
3. Współpraca z organami i instytucjami w przypadku naruszenia ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi.

Zadanie 6

Wspieranie zatrudnienia socjalnego poprzez organizowanie i finansowanie centrów integracji społecznej.

Dofinansowanie zatrudnienia socjalnego osobom uzależnionym od alkoholu po zakończonym programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego poprzez wspomaganie działalności Centrów Integracji Społecznej w przypadku ich utworzenia.

ROZDZIAŁ VI – PRZEWIDYWANE REZULTATY

Przewidywane efekty działań podjętych w ramach realizacji niniejszego Programu obejmują przede wszystkim:

- stały spadek liczby osób dotkniętych uzależnieniami;
- łagodzenie skutków społecznych i zawodowych alkoholizmu;
- rozwój sieci wspierającej osoby uzależnione i ich rodziny;
- wzrost świadomości dzieci i młodzieży na temat negatywnych skutków uzależnień – w szczególności co do wpływu na zdrowie oraz rodzinę (relacje);
- wzrost aktywności instytucji pomocowych, powiązany z wzrostem zaufania do tychże instytucji;
- powszechna wiedza sprzedawców alkoholu na temat ich odpowiedzialności oraz podstawowych regulacji prawnych dot. sprzedaży alkoholu.

Prognozowane zmiany Gmina Kęty osiągnie poprzez współpracę wszystkich osób, stowarzyszeń oraz instytucji i organizacji pozarządowych działających w obszarze pomocy społecznej.

ROZDZIAŁ VII – FINANSOWANIE ZADAŃ

Źródłem finansowania zadań zawartych w Gminnym Programie będą środki finansowe budżetu Gminy Kęty stanowiące dochody z tytułu wydawania zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych, wniesione przez podmioty gospodarcze zgodnie z art. 18² ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Dochody te stanowią dochód gminy, który w całości jest przeznaczony na realizację programu.

Klasyfikacja budżetowa obejmuje dział 851 (Ochrona zdrowia), rozdział 85153 (Zwalczanie Narkomanii) oraz 85154 (Przeciwdziałanie Alkoholizmowi).

Dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki, pozyskiwane z tzw. „opłat za małpki” na przeciwdziałanie negatywnym skutkom spożywania alkoholu.

Poza wyżej wymienionymi źródłami finansowania, Gmina Kęty może uwzględnić w budżecie dodatkowe środki własne, w związku z realizacją zadań wynikających z niniejszego Programu.

GKRPA, uwzględniając postanowienia uchwały budżetowej Gminy, co roku przedstawia Burmistrzowi szacowane koszty realizacji zadań w postaci planu finansowego. Plan ten w szczególności uwzględniać musi:

- koszty realizacji zadań profilaktycznych;
- koszty kursów i szkoleń;
- wynagrodzenia członków GKRPA;
- koszty związane z utrzymaniem Punktu Konsultacyjnego.

Szczegółowy preliminarz wydatków na pierwszy rok obowiązywania niniejszego Programu, tj. rok 2023 został zawarty w załączniku nr 1.

Plan finansowy, z uwagi na kilkuletnią perspektywę realizacji niniejszego Programu, może być modyfikowany i zmieniany w danym roku jego realizacji, z uwzględnieniem przesunięć środków między zadaniami.

ROZDZIAŁ VIII – GMINNA KOMISJA ROZWIĄZYWANIA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:

1. inicjowanie działań zmierzających do orzeczenia o obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu od alkoholu osób zgłoszonych jako nadużywające alkoholu,
2. podejmowanie działań zmierzających do poddania się leczeniu odwykowemu osób uzależnionych od alkoholu:
 - udzielanie informacji na temat możliwości leczenia uzależnienia,
 - motywowanie do podjęcia terapii odwykowej,
 - udzielanie informacji o działających grupach wsparcia, klubach i stowarzyszeniach abstynenckich,
3. kontrolowanie przestrzegania warunków sprzedaży, podawania i spożywania napojów alkoholowych,
4. propagowanie i popularyzowanie wiedzy z zakresu profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych,
5. współpraca z organizacjami, placówkami, instytucjami i osobami fizycznymi związanymi z problematyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych,
6. opiniowanie wniosków o wydanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych,
7. udzielanie stosownego wsparcia i informacji ofiarom przemocy domowej o możliwości ich powstrzymania, a także prowadzenie do uruchomienia interwencji w przypadku zdiagnozowania przemocy domowej,
8. udzielanie informacji na temat możliwości pomocy i kompetencji poszczególnych służb z terenu gminy i powiatu, które zajmują się profesjonalną i systemową pomocą dla osób i rodzin z problemem alkoholowym lub występowaniem przemocy domowej,
9. w przypadku wystąpienia przemocy w rodzinie z problemem alkoholowym, stosowanie procedury „Niebieskiej Karty” i współpraca z zespołem interdyscyplinarnym działającym na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
10. współpraca z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, a także innymi podmiotami (np. fundacje, stowarzyszenia) mająca na celu prowadzenie działań związanych z integracją społeczną osób uzależnionych.

Zasady wynagradzania Członków Komisji

1. Osobom powołanym w skład GKRPA w Kętach przysługuje wynagrodzenie za pracę w Komisji. Do podstawowych obowiązków wszystkich członków Komisji należy m.in. udział w posiedzeniach Komisji, prowadzenie rozmów motywujących z osobami kierowanymi do Komisji, przeprowadzanie kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych, opiniowanie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami Rady Gminy.
2. Członkom Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przysługuje wynagrodzenie określone w pkt 5 preliminarza na rok 2023.
3. Wypłata wynagrodzenia następuje do 10 dnia każdego miesiąca za miesiąc poprzedni na podstawie sporządzonego i podpisanego przez Przewodniczącego GKRPA zestawienia wraz z listami obecności podpisanymi przez poszczególnych członków Komisji biorących udział w jej pracach.

ROZDZIAŁ IX – MONITORING I EWALUACJA

Monitoring jest to stała i ciągła obserwacja ilościowych oraz jakościowych zmian pewnych wielkości, mająca na celu zapewnienie informacji zwrotnych na temat skuteczności i efektywności wdrażania niniejszego Programu na terenie Gminy, a także jego ocenę i zmianę (tam, gdzie jest to konieczne). Monitoring służy badaniu i ocenie sposobu oraz efektywności dochodzenia do wyznaczonych celów i zadań, a także poziomu ich osiągnięcia.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2c ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz sporządza, na podstawie ankiety opracowanej przez Krajowe Centrum Przeciwdziałania Uzależnieniom, informację z realizacji działań podejmowanych w danym roku, które wynikają z Gminnego Programu, i przesyła ją do tegoż Centrum w terminie do dnia 15 kwietnia roku następującego po roku, którego dotyczy informacja.

Realizatorem niniejszego Programu jest Pełnomocnik Burmistrza, który współpracuje m.in. z Ośrodkiem Pomocy Społecznej czy GKRPA. Wobec tego, podstawowym dokumentem w procesie monitoringu, stanowiącym również podstawę do wypełnienia przez Burmistrza ww. ankiety, będą raporty realizacji zadań opracowywane przez Pełnomocnika w porozumieniu z OPS oraz GKRPA. Raporty takie sporządzane będą do końca lutego roku następującego po roku, którego dotyczyć będzie raport. Dokument ten będzie opracowany w oparciu o sprawozdania (raporty częściowe) jednostek organizacyjnych Gminy z realizacji wyznaczonych dla nich zadań oraz wszelkie dane uzyskane od podmiotów publicznych oraz prywatnych zaangażowanych w politykę społeczną, w tym w szczególności przeciwdziałanie uzależnieniom. Raport ten, Pełnomocnik przedstawia Burmistrzowi w formie informacji o stanie wdrażania Programu.

Zgodnie z art. 4¹ ust. 2b ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, Burmistrz sporządza raport z wykonania w danym roku Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii i efektów jego realizacji, który przedkłada Radzie Gminy w terminie do dnia 30 czerwca roku następującego po roku, którego dotyczy raport (załącznik nr 2).

ROZDZIAŁ X – POSTANOWIENIA KOŃCOWE

1. Program obejmuje zadania do realizacji od dnia 01.01.2023 r. do dnia 31.12.2026 r.
2. Działalność GKRPA jest finansowana w ramach realizacji Gminnego Programu.
3. Nadzór i koordynację nad realizacją Programu sprawuje Burmistrz Gminy Kęty, za pośrednictwem Urzędu Gminy.
4. Przy realizacji programu należy współpracować ze wszystkimi instytucjami i organizacjami statutowo zobowiązanymi do rozwiązywania problemów alkoholowych, problemu narkomanii, a także innych uzależnień (zwłaszcza behawioralnych).

ZALĄCZNIK NR 1 – PRELIMINARZ

Lp.	Zadania do realizacji	Szczegółowe zadania	Realizator	Kwota w zł
1.	Zwiększenie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem	1) Finansowanie terapii odwykowej realizowanej przez Poradnię Leczenia Uzależnień Alkoholowych w Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kętach adresowanej do osób uzależnionych i ich rodzin z terenu gminy Kęty.	GZOZ w Kętach	95 000,00
		2) Powierzenie organizacjom pozarządowym organizacji zajęć terapeutycznych dla grup wsparcia osób uzależnionych, grup współuzależnionych, zorganizowanie dwudniowego wyjazdu terapeutycznego, treningów umiejętności społecznych i programów pomocy psychologicznej.	Podmioty wyłonione w otwartym konkursie ofert	33 500,00
		3) Finansowanie pomocy terapeutycznej grupowej i indywidualnej dla osób bezdomnych korzystających z ogrzewalni miejskiej w Kętach, prowadzenie profilaktycznych działań dla osób bezdomnych, wsparcie specjalistyczne na rzecz osób bezdomnych, wsparcie osób uzależnionych, motywowanie ich do podjęcia leczenia odwykowego, informowanie o dostępności usług terapeutycznych oraz usługi pielęgniarstwa/medyczne/higieniczne, działania profilaktyczne.	GOPS w Kętach	8 000
2.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy uzależnień pomocy społecznej, psychospołecznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie	1) Finansowanie zadań realizowanych przez Dział Wspierania Rodziny w zakresie udzielania porad i wsparcia osobom uzależnionym i współuzależnionym od alkoholu i narkotyków, w tym ofiarom przemocy domowej, dorosłym dzieciom alkoholików – DDA, takich jak: - psycholog dla dzieci, - psycholog, - terapeuta,	GOPS w Kętach	127 000,00

		<ul style="list-style-type: none"> - terapeuta dla sprawców przemocy, - prawnik, - grupa wsparcia DDA, - sesje wyjazdowe DDA, - sesje wyjazdowe w ramach porozumień. 		
		2) Wspomaganie realizacji funkcji opiekuńczo-wychowawczej i kompensacyjnej w placówkach wsparcia dziennego przeznaczonych dla dzieci z grup ryzyka - wspieranie finansowe zajęć i programów terapeutycznych; terapia specjalistyczna indywidualna i grupowa, wyjazdy terapeutyczne oraz organizowanie wypoczynku zimowego i letniego dla dzieci z rodzin z problemem alkoholowym oraz alternatywnych form spędzania wolnego czasu, prowadzenie klubu wolontariusza,, a także podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników ŚŚ; kursy socjoterapii, superwizja.	GOPS w Kętach	95 000,00
		3) Finansowanie kolonii i obozów dla dzieci i młodzieży z programem profilaktycznym, w tym dla osób szczególnie narażonych na działanie czynników ryzyka.	GOPS w Kętach	20 000,00
3.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych, przeciwdziałania narkomanii i przemocy oraz uzależnieniom behawioralnym, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie zajęć sportowo-rekreacyjnych, a także działań na rzecz dożywiania dzieci uczestniczących w pozaszkolnych programach opiekuńczo-wychowawczych i socjoterapeutycznych	1) Finansowanie działań profilaktycznych dla uczniów oraz warsztatów dla nauczycieli i rodziców, uczenie umiejętności służących zdrowemu i trzeźwemu życiu, prowadzenie działalności informacyjnej, edukacyjnej zmierzającej do zapobiegania zjawiskom: przemocy w rodzinie, używania środków odurzających, substancji psychotropowych, działania edukacyjne w celu zapobiegania uzależnieniom behawioralnym i zachowaniom ryzykownym, takie jak: warsztaty, prelekcje dla społeczności lokalnej, organizacja imprezy o charakterze edukacyjno-profilaktycznym oraz zakup materiałów profilaktycznych.	GOPS w Kętach, szkoły	20 000,00
		2) Udział w kampaniach informacyjno-edukacyjnych skierowanych do różnych odbiorców poprzez:	Urząd Gminy Kęty, Podmioty wylonione	22 320,00

	<p>a) warsztaty, szkolenia, konferencje,</p>	<p>w otwartym konkursie ofert, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	
	<p>b) zakup i dystrybucję materiałów profilaktycznych, edukacyjnych, informacyjnych i promocyjnych,</p>		
	<p>c) zakup nagród za osiągnięcia w konkursach i zawodach sportowych,</p>		
	<p>d) działania edukacyjne i informacyjne na rzecz trzeźwości kierowców,</p>		
	<p>e) motywowanie osób uzależnionych oraz współuzależnionych do podjęcia psychoterapii w zakładach leczenia odwykowego oraz uczestniczenia w ruchu samopomocowym (mitingi AA, zajęcia organizowane przez stowarzyszenia abstynenckie),</p>		
	<p>f) informowanie o dostępności usług terapeutycznych i pomocowych dla osób uzależnionych i ich rodzin oraz prowadzenie powszechnej edukacji w zakresie wiedzy o szkodliwości alkoholu i innych substancji uzależniających, w tym dopalaczy.</p>		
	<p>3) Działania promujące aktywny, trzeźwy i bezpieczny sposób spędzania czasu poprzez:</p>	<p>Urząd Gminy Kęty, Podmioty wyłonione w otwartym konkursie ofert, placówki oświatowe</p>	<p>517 020,00</p>
	<p>a) motywowanie do aktywnego i zdrowego stylu życia,</p>		
	<p>b) rozwijanie zajęć w pozaszkolnych świetlicach, klubach, placówkach oświatowych i sportowych,</p>		
	<p>c) przeciwdziałanie negatywnym skutkom pandemii (izolacji dzieci i młodzieży)</p>		
	<p>d) finansowanie zajęć, obozów, imprez i projektów realizowanych przez organizacje porządkowe, placówki oświaty i kultury.</p>		

4.	Wspieranie zatrudnienia socjalnego	Wspieranie zatrudnienia, wzmocnienie i podniesienie samooceny oraz motywowanie do aktywności w życiu społecznym i zawodowym dla osób uzależnionych od alkoholu, zagrożonych uzależnieniem oraz członków ich rodzin.	GOPS w Kętach	5 000
5.	<p>Podjęmowanie czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osób uzależnionych od alkoholu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu.</p> <p>Zapewnienie działalności Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	<p>1) Zabezpieczenie pracy Komisji: zakup materiałów biurowych oraz środków ochrony, wysyłka listów, pokrywanie kosztów sądowych i opinii biegłych orzekających w sprawie uzależnień od alkoholu, innych opłat związanych z funkcjonowaniem Komisji, wywiadów środowiskowych, obsługi kancelaryjnej Komisji,</p> <p>2) Ustalenie zasad wynagradzania członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych:</p> <p>a) Przewodniczący Komisji biorący udział w jej pracach otrzymuje miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe wynoszące 580 zł, a członek Komisji biorący udział w jej pracach otrzymuje miesięczne wynagrodzenie ryczałtowe wynoszące 460 zł.</p> <p>W przypadku nieobecności na posiedzeniu plenarnym nie otrzymuje się wynagrodzenia lub otrzymuje kwotę proporcjonalnie pomniejszoną,</p> <p>b) za sporządzenie wywiadu środowiskowego przez członka Komisji ustala się kwotę 80 zł,</p> <p>c) za obsługę kancelaryjno-biurową Komisji ustala się miesięczny ryczałt w wysokości 500 zł.</p>	<p>Urząd Gminy Kęty, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych</p>	67 160,00
		RAZEM	x	1 010 000,00

ZAŁĄCZNIK NR 2

ROZDZIAŁ I. Stan problemów uzależnień w Gminie Kęty

Tabela 1 – Rynek napojów alkoholowych

Lp.	Sprzedazy napojów alkoholowych na terenie gminy Kęty	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Ogólna liczba mieszkańców Gminy Kęty	33 279	33 610	33 298
2.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych (w tym piwa) przeznaczonych do spożycia poza miejscem sprzedaży	52	54	54
3.	Liczba punktów sprzedaży napojów alkoholowych przeznaczonych do spożycia w miejscu sprzedaży	26	26	24
4.	Liczba mieszkańców przypadających na jeden punkt sprzedaży	426	420	426
5.	Wydane jednorazowe zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych podmiotom posiadającym zezwolenia i jednostkom OSP	29	1	19
6.	Liczba kontroli dotyczących prowadzenia działalności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wydanymi przez Burmistrza Gminy Kęty zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych, przeprowadzona przez Wydział Środowiska i Przedsiębiorczości Urzędu Gminy Kęty	11	65	13
7.	Liczba kontroli dotyczących prowadzenia działalności zgodnie z ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz wydanymi przez Burmistrza Gminy Kęty zezwoleniami na sprzedaż napojów alkoholowych, przeprowadzona przez Straż Miejską w Kętach	15	61	53
8.	Liczba interwencji podjętych przez Straż Miejską w Kętach związanych ze spożywaniem alkoholu w miejscu publicznym (w tym: pouczenia, mandaty karne oraz wnioski do sądu o ukaranie)	192	80	33

Tabela 2 – Pomoc dla osób z problemem alkoholowym i ich rodzin

Lp.	Skala problemów związanych z używaniem alkoholu	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba osób z którymi Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kętach przeprowadziła rozmowy interwencyjno – motywujące w związku z używaniem alkoholu	115	50	131
2.	Liczba osób, które skorzystały z porad udzielanych w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej:			
	a) osoby z problemem alkoholowym	77	11	16
	b) osoby współuzależnione i DDA	49	10	55
	c) osoby doznające przemocy w rodzinie	110	24	22
	d) osoby podejrzane o stosowanie przemocy domowej	13	12	9
3.	Liczba osób przewiezionych do Ośrodka Przeciwdziałania Problemom Alkoholowym w Bielsku Białej (Izba Wytrzeźwień)	80	87	70

ROZDZIAŁ II. Stan zasobów w sferze przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień (porównanie danych z 2019, 2020 i 2021 roku)

1. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (GKRPA)

Zapewnia pomoc osobom uzależnionym i ich rodzinom w zakresie leczenia, poradnictwa, wsparcia, motywowania osób uzależnionych lub zagrożonych wystąpieniem uzależnienia do korzystania z profesjonalnej pomocy.

Tabela 3 – Dane statystyczne związane z pracami Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kętach

Lp.	Prace Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Kętach	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba pełnionych dyżurów	33	29	32
2.	Liczba osób zgłoszonych, wobec których istniało podejrzenie nadużywania alkoholu	74	50	83
3.	Liczba zgłoszeń dotyczących możliwości wystąpienia problemu alkoholowego u osoby zgłaszanej (strony zgłaszające to: członkowie rodzin, policja, GOPS, kuratorzy, prokuratura, sąd);	85	59	57
4.	Liczba przesłanych wezwań na posiedzenie	215	129	83
5.	Liczba przeprowadzonych rozmów motywujących i wyjaśniających	115	94	131
6.	Liczba wywiadów przeprowadzonych w środowisku	42	42	45
7.	Liczba osób kierowanych do placówek ds. uzależnień	55	35	49
8.	Liczba spraw skierowanych do biegłych sądowych	24	25	36
9.	Liczba opinii biegłych sądowych otrzymanych do zapoznania, w ramach postępowań sądowych na wniosek GKRPA	20	10	27
10.	Liczba wniosków do sądu o rozpatrzenie możliwości zobowiązania do podjęcia leczenia odwykowego	22	11	27
11.	Liczba wniosków o wydanie postanowienia sądu dot. zobowiązania do leczenia	15	14	21
12.	Liczba otrzymanych postanowień	19	22	28
13.	Liczba korespondencji z prokuraturą, sądem, policją, GOPS	-	-	-
14.	Liczba zaopiniowanych wniosków dot. sprzedaży alkoholu na terenie gminy Kęty	21	13	27

2. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach

W ramach Działu Wspierania Rodziny – realizatorami zadań z zakresu profilaktyki, edukacji oraz przeciwdziałania uzależnieniom był zespół ds. profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie, Zespół Interdyscyplinarny, specjalista pracy socjalnej współpracujący z asystentami rodziny oraz psycholog.

Realizacja zadań w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii w roku 2021 pozwalała na podniesienie jakości profesjonalnej pomocy na rzecz mieszkańców gminy Kęty z zakresu profilaktyki uzależnień i przeciwdziałania przemocy w rodzinie.

W 2021 r. Dział Wspierania Rodziny w ramach w/w Programu realizował działania na rzecz osób oraz rodzin dotkniętych problemami uzależnień, w tym uzależnienia od narkotyków, problemów przemocy w rodzinie oraz problemów opiekuńczo – wychowawczych w rodzinach. Zrealizowano następujące działania:

- 1) Rozpowszechniano informacje na temat zjawiska uzależnień, przemocy w rodzinie, problemów opiekuńczo–wychowawczych poprzez dystrybucję materiałów edukacyjnych, profilaktycznych, informacyjnych oraz realizowano kampanie ulotkowe przy współpracy z placówkami oświatowymi, policją, służbą kuratorską, służbą zdrowia, Stowarzyszeniem Integracji Społecznej „Remont” w Kętach, Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Zrealizowano następujące Kampanie: „Rodzina na Tak”, „Reaguj na przemoc”, „Zachowaj trzeźwy umysł”, „Narkotykom i przemocy mówimy NIE”. Rozdysponowano materiały:
 - a) z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie:
 - informacyjne – 1 525 szt.
 - edukacyjno – profilaktyczne – 1 185 szt.
 - b) z zakresu profilaktyki uzależnień:
 - informacyjne – 300 szt.
 - edukacyjno – profilaktyczne – 2 266 szt.
 - c) z zakresu tematu opiekuńczo – wychowawczego:
 - informacyjne – 275 szt.
 - edukacyjno – profilaktycznych – 45 szt.

Łączna liczba rozdysponowanych materiałów w 2021 r. wynosiła 5 095 szt.

Celem przeprowadzonych w 2021 r. kampanii „Rodzina na Tak”, „Reaguj na przemoc”, „Zachowaj trzeźwy umysł” oraz „Narkotykom i przemocy mówimy NIE” było zwiększenie wiedzy na temat dostępnych sposobów przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz uwrażliwienie mieszkańców gminy Kęty na to zjawisko. Szeroko rozumiana profilaktyka i edukacja mieszkańców gminy Kęty z zakresu: przeciwdziałania przemocy w rodzinie, problemów uzależnień wśród osób dorosłych oraz dzieci i młodzieży, promocja postaw wolnych od przemocy, środków odurzających i alkoholu, promocja prawidłowych metod wychowawczych, miała na celu zwiększenie świadomości społecznej na temat dostępnych form wsparcia i pomocy dla osób i rodzin będących w kryzysie.

Zakładanymi rezultatami działań było zwiększenie świadomości mieszkańców gminy Kęty na temat skutków przemocy w rodzinie oraz problemu uzależnień w rodzinach oraz udostępnienie informacji na temat metod ich przeciwdziałania.

- 2) Prowadzono i uaktualniano stronę internetową Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętach w zakresie tematów dotyczących problemów uzależnień przemocy w rodzinie oraz problemów opiekuńczo-wychowawczych związanych z prawidłowym wypełnianiem ról rodzicielskich. Na stronie internetowej były zamieszczane aktualne informacje o możliwości uzyskania pomocy i wsparcia w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętach w ramach Działu Wspierania Rodziny, Zespołu Interdyscyplinarnego, a także innych podmiotów z terenu gminy Kęty oraz powiatu oświęcimskiego.

Celem tych działań było przekazanie informacji na temat możliwości uzyskania profesjonalnej pomocy i wsparcia z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, osobom uzależnionym, współuzależnionym, DDA/DDD oraz rodzinom borykającym się z problemami opiekuńczo-wychowawczymi.

Zakładanym rezultatem było udzielenie pomocy i wsparcia osobom i rodzinom uwikłanym w przemoc w rodzinie – osobom doznającym przemocy w rodzinie, świadkom przemocy w rodzinie (dorosłym oraz dzieciom). Wsparcie oraz pomoc rodzinom borykającym się z problemami uzależnień oraz problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

3) Zrealizowano warsztaty pn. „Narkotykom i przemocy mówimy NIE”

W 2021 r. na zlecenie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Kętach przeprowadzono 10 warsztatów profilaktyczno-edukacyjnych dla dzieci i młodzieży w GOPS w Kętach i na terenie szkół gminnych pn. „Narkotykom i przemocy mówimy NIE”: w Świetlicy Środowiskowej – 1, w Szkole Podstawowej nr 2 w Kętach – 5 warsztatów, w Zespole - Szkolno Przedszkolnym nr 3 – 4; Łącznie w warsztatach udział wzięło 188 dzieci.

Celem warsztatów dla dzieci i młodzieży było upowszechnianie wiedzy na temat zagrożeń społecznych, prezentowanie form właściwego spędzania wolnego czasu, nabycie umiejętności umożliwiających unikanie zagrożeń płynących z używania środków psychoaktywnych - umiejętność odmawiania, satysfakcjonująca zabawa bez sięgania po środki uzależniające, zwiększanie poczucia własnej odrębności i wartości u młodzieży, ukazanie sposobów radzenia sobie w sytuacjach stresu oraz zwiększenie poczucia odpowiedzialności za własne wybory i decyzje, a także wzmocnienie poczucia własnej wartości.

Zakładanym rezultatem warsztatów było uzyskanie wiedzy przez uczestników na temat wpływu środków psychoaktywnych na zachowanie członków rodzin, rozpoznanie przyczyn sięgania po używki oraz wykazania ich negatywnych skutków na organizm człowieka, a także na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku rodzinnym i rówieśniczym.

4) Festyn Rodzinny pn. „Rodzina na Tak”

W 2021 r. przy współpracy z Klubem Integracji Społecznej, Świetlicą Środowiskową oraz pracownikami Dziennego Domu „Senior Wigor” w GOPS Kętach zorganizowano festyn pn. ‘Rodzina na Tak’. Festyn rodzinny miał charakter wielopokoleniowy, gdzie zabawa starszych i młodszych integrowała środowisko i zachęcała do wspólnego spędzania wolnego czasu wolnego od używek.

Zakładanym rezultatem była profilaktyka i edukacja z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie, z zakresu uzależnień od alkoholu i narkotyków oraz promowanie wartości rodzinnych i wspólnego spędzania wolnego czasu.

W festynie wzięło udział ok. 250 osób.

- 5) Zorganizowano i przeprowadzono działania w formie warsztatów dla Dorosłych Dzieci Alkoholików (DDA) oraz ofiar przemocy domowej. W ciągu roku w warsztatach wzięło udział 15 osób. Łącznie odbyły się 36 spotkania warsztatowe o charakterze terapeutycznym.

Celem warsztatów było dostarczenie wiedzy na temat cech tzw. syndromu DDA/DDD oraz ofiar przemocy w rodzinie, rozpoznanie cech, z którymi najtrudniej przejść przez życie, nabycie umiejętności zmiany tego co przeszkadza i wzmacnianie tego, co nam służy.

Zakładanym rezultatem warsztatów było pokonanie własnych słabości, budowa wewnętrznego bezpieczeństwa, zwolnienie z poczucia winy, nadopiekuńczości oraz zadbanie o siebie i własne potrzeby.

- 6) Zorganizowano wyjazdowe sesje terapeutyczne dla osób z syndromem DDA

W ramach zadań Dział Wspierania Rodziny zorganizował dwie sesje wyjazdowe, w których łącznie wzięło udział 20 osób, (I – 9 osób, II – 11 osób), dodatkowo również przez instytucję zewnętrzną została zorganizowana jedna wyjazdowa sesja, w której wzięła udział 1 osoba.

Celem warsztatów wyjazdowych było zdobycie umiejętności niezbędnych do właściwego funkcjonowania w różnych sferach życia: osobistego, rodzinnego i społecznego.

Zakładanym rezultatem sesji terapeutycznej wyjazdowej było uruchomienie i wprowadzenie zmian w wymiarze samopoznania i rozwoju osobistego, poznanie własnych preferencji, mocnych i słabych stron, określenie swoich życiowych celów oraz nabycie odwagi do ich realizacji.

- 7) Zorganizowano półkolonię o charakterze profilaktyczno/ socjoterapeutycznym w Kętach

W ramach wsparcia dla rodzin z dziećmi zagrożonych kryzysem związanych z problemami uzależnień, przemocy w rodzinie oraz problemami opiekuńczo-wychowawczymi, Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach zorganizował

półkolonię o charakterze profilaktyczno/ socjoterapeutycznym w Kętach, w której łącznie wzięło udział 32 dzieci z gminy Kęty.

Celem zorganizowania półkolonii o charakterze profilaktyczno/ socjoterapeutycznym było ograniczenie podejmowania zachowań ryzykownych przez dzieci i młodzież poprzez taki wpływ na dziecko, aby radziło sobie lepiej w nawiązywaniu relacji interpersonalnych, rozwiązywaniu problemów, aby lepiej rozumiało siebie, umiało współżyć i współdziałać z innymi oraz potrafiło w sytuacjach kryzysowych odnaleźć wsparcie w innych osobach.

Zakładanym rezultatem zorganizowania wycieczki letniej dla dzieci o charakterze profilaktyczno/socjoterapeutycznym było przeciwdziałanie agresji słownej oraz fizycznej u dzieci. Budowanie systemu wartości, nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i korzystania z pomocy innych osób.

- 8) W 2021 roku w kolonii letniej w Ponicach k/Rabki zorganizowanej przez Małopolskie Kuratorium Oświaty w Krakowie wzięło udział 4 dzieci.

Celem było przeciwdziałanie pojawieniu się zachowań ryzykownych związanych z przemocą w rodzinie, przemocą rówieśniczą oraz przeciwdziałanie sytuacjom związanych z przyjmowaniem środków odurzających, substancji psychoaktywnych przez dzieci.

Zakładanym rezultatem było zapewnienie wycieczki letniej dla dzieci o charakterze profilaktyczno/socjoterapeutycznym oraz budowanie systemu wartości dziecka, nabycie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach i korzystania z pomocy innych osób.

- 9) Prowadzono poradnictwo specjalistyczne

W ramach zadań Działu Wspierania Rodziny zapewniono wsparcie i pomoc specjalistów w zakresie pomocy psychologicznej dla osób dorosłych i dzieci, terapeutycznej dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA, terapeutycznej dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie oraz porady prawne.

Tabela 4 – Dane dotyczące poradnictwa specjalistycznego prowadzonego przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach

Lp.	Usługa specjalistyczna	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
		Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad	Liczba osób	Liczba porad
1.	Wsparcie psychologa	25	168	21	153	24	196
2.	Wsparcie psychologa dla dzieci	34	138	39	120	48 w tym 39 dzieci	128
3.	Konsultacje terapeutyczne dla osób uzależnionych, współuzależnionych, DDA	21	96	22	106	21	171
4.	Konsultacje terapeutyczne dla osób podejrzanych o stosowanie przemocy domowej	13	70	12	43	9	38
5.	Porady prawne	65	181	62	173	61	202

Celem realizacji działań w ramach poradnictwa specjalistycznego było indywidualne wsparcie osób, rodzin będących w kryzysie związanym z przemocą w rodzinie, problemami uzależnień oraz problemami opiekuńczo – wychowawczymi.

Przewidywanym rezultatem działań w formie poradnictwa specjalistycznego było indywidualne zabezpieczenie potrzeb rodziny, przeciwdziałanie pogłębianiu się kryzysu osób dotkniętych zjawiskiem przemocy w rodzinie, problemami uzależnień, a także kryzysu związanego z problemami opiekuńczo–wychowawczymi.

10) W ramach działań wskazanych na rzecz bezdomnych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 r., Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach zrealizował także m.in. zadania związane z działalnością Ogrzewalni w Kętach.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach realizował działania na rzecz osób bezdomnych w Ogrzewalni w Kętach przy ul. Spacerowej. Ogrzewalnia była miejscem dla 35 osób bezdomnych z terenu gminy Kęty, które z powodu braku stałego miejsca pobytu nie mają możliwości zabezpieczenia się przed zimmem w nocy. Osobom spoza terenu gminy Kęty pomoc może być świadczona doraźnie. Usługi świadczone w Ogrzewalni są nieodpłatnie. Ogrzewalnia czynna była całodobowo w okresie od stycznia do kwietnia oraz od października do grudnia.

W roku 2021 z Ogrzewalni korzystały łącznie 35 osoby, w tym 33 mężczyźni oraz 2 kobiety. Osoby przebywające w Ogrzewalni objęte zostały pracą socjalną i terapeutyczną. W indywidualnych spotkaniach z terapeutą ds. uzależnień, które odbywały się raz w tygodniu udział wzięło 10 osób. Łącznie odbyło się 16 spotkań. W ramach działań dla osób bezdomnych korzystających z ogrzewalni miejskiej w Kętach zostały zorganizowane usługi pielęgniarskie/medyczne/higieniczne. Pielęgniarka pełniąca dyżury w placówce kontrolowała stan zdrowia podopiecznych, monitorowała korzystanie przez nich z leków, wykonywała opatrunki oraz sprawdzała stan higieny osób bezdomnych przebywających w ogrzewalni. Rezultatem działań było poprawa stanu zdrowia i higieny osób bezdomnych przebywających w kętckiej ogrzewalni. Zabezpieczono również niezbędne artykuły higieniczne, spożywcze oraz drobne wyposażenie na ogrzewalni. Ponadto osoby bezdomne miały również możliwość korzystania z bezpłatnej pomocy prawnej oraz psychologicznej w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Kętach. W okresie świąt wyznaniowych osoby przebywające w Ogrzewalni otrzymały dodatkowe wyżywienie w postaci ciepłych posiłków.

Celem podejmowanych działań było wzmocnienie osób bezdomnych w zakresie poprawy funkcjonowania w środowisku lokalnym oraz nabycie umiejętności społecznych.

Rezultatem podjętych działań był wzrost liczby osób, które podejmują leczenie, dbają o własny wizerunek, podejmują regularnie działania terapeutyczne, nawiązują prawidłowe kontakty rodzinne i społeczne oraz podejmują zatrudnienie.

- Zrealizowano Projekt Socjalny „Bądź aktywny”

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kętach zrealizował projekt socjalny pn. „Bądź aktywny”. Działania prowadzone były przez Klub Integracji Społecznej w Kętach działający w strukturach kęckiego GOPS-u. Zajęcia odbywały się w siedzibie Klubu przy ul. Jana III Sobieskiego 41 oraz w Miejscu Aktywności Mieszkańców w kamienicy Rynek 13. W działaniach wzięło udział dziesięcioro uczestników, którzy skorzystali ze wsparcia doradcy zawodowego, radcy prawnego, pracownika socjalnego oraz specjalisty reintegracji zawodowej. Projekt realizowany był w 2021 roku. Osoby biorące udział w ww. projekcie wywodziły się z szeroko rozumianej grupy osób uzależnionych od alkoholu, zagrożonych uzależnieniem oraz spośród członków ich rodzin.

Projekt socjalny „Bądź aktywny” miał na celu organizację zajęć grupowych oraz indywidualnych dla klientów Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. W ramach przeprowadzonych działań, każdy z uczestników otrzymał możliwość indywidualnego doradztwa zawodowego. Oprócz tego osoby biorące udział w projekcie uczestniczyły w grupowych zajęciach z doradcą zawodowym, podczas których nauczyli się jak przygotować się do rozmowy kwalifikacyjnej, jak i gdzie skutecznie poszukiwać pracy, jak sporządzić dokumenty aplikacyjne oraz jak dobrze zaprezentować się przed potencjalnym pracodawcą. Prócz zajęć z doradcą zawodowym zorganizowane zostały również warsztaty z radcą prawnym, dzięki którym uczestnicy dowiedzieli się jakie są różnice między umowami o pracę a umowami cywilno-prawnymi, na co zwrócić uwagę podczas podpisywania umów, jakie obecnie obowiązują minimalne stawki godzinowe za pracę, jakie w obecnym prawodawstwie występują okresy wypowiedzenia oraz wymiary urlopów. Następnie zorganizowano wizytę studyjną w Spółdzielni Socjalnej „Kętsky”, podczas, której uczestnicy na własne oczy zobaczyli, jak funkcjonuje podmiot ekonomii społecznej, jak wygląda praca w spółdzielni, dowiedzieli się czym charakteryzują się spółdzielcze umowy o pracę, oraz jak założyć Spółdzielnię Socjalną. Na koniec pracownicy Klubu Integracji Społecznej przeprowadzili dla uczestników projektu szkolenie dotyczące zagadnień zatrudnienia wspieranego. Osoby biorące udział w szkoleniu dowiedziały się jak funkcjonują Kluby i Centra Integracji Społecznej, czym charakteryzują się realizowane w Centrach indywidualne programy zatrudnienia socjalnego, kto może zostać skierowany do wykonywania prac społecznie użytecznych oraz na jakich zasadach działają Zakłady Aktywności Zawodowej i Warsztaty Terapii Zajęciowej.

Rezultatem podjętych działań była aktywizacja zawodowa, podniesienie wiedzy o współczesnym rynku pracy i motywacji do zmiany sytuacji życiowej przez 10 osób bezrobotnych uzależnionych od alkoholu, zagrożonych uzależnieniem oraz spośród członków ich rodzin.

3. Poradnia Leczenia Uzależnień Alkoholowych w Gminnym Zakładzie Opieki Zdrowotnej w Kętach

- 1) Zrealizowano program terapeutyczny skierowany dla mieszkańców gminy Kęty uzależnionych od alkoholu przez zespół: psychiatry, psychologa i specjalistów psychoterapii uzależnień;
- 2) Oferowano porady diagnostyczne, terapię indywidualną, terapię grupową, porady psychoedukacyjne i informacyjne, konsultacje rodzinne, obieg informacji pomiędzy instytucjami (korespondencja);
- 3) Prowadzono konsultacje indywidualne przez terapeutów uzależnień, oraz lekarza psychiatrii;
- 4) Prowadzono terapię grupową:
 - grupy motywacyjnej (w każdy wtorek w godz. 16.30-18.00) – realizującej program mający na celu zmotywowanie pacjentów do kontynuacji leczenia w grupie podstawowej. Okres trwania tego etapu - 8 tygodni;
 - grupy podstawowej (w każdy czwartek w godz. 16.30-18.00) – realizującej podstawowy program psychoterapii uzależnienia od alkoholu. Okres realizacji tego etapu – 12 miesięcy;
 - sesje terapii indywidualnej (w każdy wtorek, środę czwartek oraz piątek).

W związku z sytuacją epidemiczną w kraju od 16 marca 2020 r. przyjmowanie pacjentów zostało czasowo wstrzymane, ale już od 24 marca 2020 r. Poradnia Leczenia Uzależnień rozpoczęła zdalne konsultacje z pacjentami (teleporady).

Od 01.01.2021 r. nadal kontynuowano przyjmowanie pacjentów w formule zdalnej (teleporady), a od 04.05.2021 r. pacjenci byli ponownie przyjmowani bezpośrednio w siedzibie poradni.

Tabela 5 – Dane liczbowe dotyczące mieszkańców Gminy Kęty korzystających z Poradni

Lp.	Dane liczbowe dotyczące mieszkańców Gminy Kęty	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba osób, które skorzystały z usług Poradni	127 (w tym 34 kobiety)	90 (w tym 23 kobiety)	108 (w tym 32 kobiety)
2.	Liczba osób, u których zdiagnozowano lub rozpoczęto diagnozę pod kątem uzależnień od alkoholu	113	83	99
3.	Liczba konsultacji udzielonych osobom współuzależnionym	14	7	9

Na wstępie należy zaznaczyć, iż zestawienie danych do porównania z lat 2019 – 2021 jest niezmiernie trudne. Co jest oczywiste, jedyny, znaczący wpływ na taki stan rzeczy miała sytuacja związana z wirusem SARS-CoV-2, który przyczynił się między innymi do zmiany formuły oferty psychoterapeutycznej. Wprowadzenie oferty terapeutycznej w postaci teleporady, co widać w większości zestawień, spowodowało spadek liczby osób korzystających z oferty Poradni czy udzielonych świadczeń w postaci psychoterapii grupowej.

W 2020 roku obserwujemy spadek liczby osób korzystających z ofert PLU - 90 osób, ale już w roku 2021 ponowny wzrost. – 108 osób.

Tabela 6 – Dane liczbowe dotyczące mieszkańców Gminy Kęty, którym udzielono konsultacje specjalistyczne

Lp.	Nazwa konsultacji	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Konsultacje terapeutyczne	110	87	106
2.	Konsultacje lekarskie	65	20	43
3.	Konsultacje psychologiczne	23	0	0
4.	Konsultacje rodzinne	4 rodziny	0 rodzin	0 rodzin

Rok 2019 podtrzymywał dotychczasowy, ogólny, poziom liczby osób korzystających z usług PLU w poprzednich latach. Zasadnicza zmiana przyszła w 2020 roku, w związku z pandemią, gdzie liczba osób szukających poradnictwa znacząco spadła. W 2021 roku obserwujemy ponowny wzrost liczby osób korzystających z usług poradni zarówno u lekarza psychiatry (43 osoby) jak i u specjalistów psychoterapii uzależnień (106 osób)

Tabela 7 – Dane liczbowe dotyczące udzielonych konsultacji specjalistycznych (pacjent zgłosił się do specjalisty co najmniej 1 raz)

Lp.	Nazwa konsultacji	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Konsultacja terapeutyczna	705	833	725
2.	Konsultacja lekarska	91	24	60
3.	Konsultacja psychologiczna	116	0	0

Ciekawie przedstawia się sytuacja związana z liczbą konsultacji terapeutycznych na przestrzeni lat 2019-2021. W 2020 roku liczba konsultacji osiągnęła poziom 833 by w kolejnym roku osiągnąć poziom zbliżony do poprzednich lat – 725. O ile liczba konsultacji lekarskich w 2019 podtrzymywała dotychczasowy trend - 91 osób, to już rok później znacząco spadła do 24 konsultacji. Od marca 2020 r. lekarz psychiatra nie prowadził konsultacji w formule teleporad z uwagi na sytuację pandemiczną. Co do konsultacji psychologicznych, można dostrzec spadek liczby konsultacji, a w 2020 roku ich brak – psycholog nie prowadził konsultacji w formie teleporad.

Tabela 8 – Dane liczbowe dotyczące przeprowadzonych sesji grupowych

Lp.	Nazwa sesji	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Sesja grupy motywacyjnej	48	10	0
2.	Sesja grupy podstawowej	48	10	23

Liczba sesji psychoterapii grupowej (grupy motywacyjnej i grupy podstawowej), od lat utrzymuje się na stałym poziomie co związane jest z ich cotygodniową częstotliwością. Od 16 marca 2020 r. do 31 marca 2020 r. sesje psychoterapii grupowej nie były prowadzone. Zarówno liczba sesji psychoterapii grupy motywacyjnej i podstawowej pozostały na poziomie 10 sesji.

W ostatnim tygodniu roku 2021 (po skompletowaniu grupy), odbyła się pierwsza grupa terapeutyczna - podstawowa

Tabela 9 – Podział ze względu na wiek mieszkańców Gminy Kęty, korzystających z usług Poradni

Lp.	Przedział wiekowy	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	18-20 rok życia	2	0	0
2.	21-25 rok życia	7	5	3
3.	26-30 rok życia	12	3	5
4.	31-35 rok życia	9	11	9
5.	36-40 rok życia	17	18	17
6.	41-45 rok życia	17	16	25
7.	46-50 rok życia	15	12	12
8.	51-55 rok życia	16	9	12
9.	56-60 rok życia	21	11	11
10.	61-65 rok życia	10	5	7
11.	66-70 rok życia	1	0	7
12.	71-75 rok życia	0	0	0

Analizując wiek osób zgłaszających się do PLU, można bez trudu zauważyć, iż zdecydowaną większość stanowią osoby z przedziałów wiekowych od 31-35 r. ż. do 56-60 r. ż. W 2020 roku

nastąpił znaczący spadek liczby osób z przedziału wiekowego 26-30 r. ż, w porównaniu z poprzednimi latami. Tendencja ta podtrzymywana jest także w 2021 roku. Osoby z przedziałów wiekowych 66-70 r. ż. do 71-75 r. ż. stanowią najmniejszy odsetek osób zgłaszających się po poradę do PLU, choć 2021 nieco zmienia ten obraz.. Z kolei osoby dorosłe do 25 r. ż. nie stanowią wyraźnego odsetka osób szukających pomocy w PLU, tendencja ta utrzymuje się także w 2021 roku.

4. Świetlica Środowiskowa im. hm. Bronisławy Zbylut w Kętach

Świetlica Środowiskowa w Kętach im. hm. Bronisławy Zbylut jest placówką wsparcia dziennego typu opiekuńczego. W roku 2021 placówka była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00, a w czasie wolnym od nauki od 7.00 do 15.00.

Praca Świetlicy Środowiskowej w Kętach w roku 2021 przebiegała w następujący sposób z uwagi na pandemię oraz decyzje w sprawie zawieszenia działalności placówki :

- Od 1 stycznia do 19 lutego Świetlica zajęcia w placówce odbywały się on-line od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00
- Od 22 lutego do 19 marca dzieci powróciły na zajęcia stacjonarne, Świetlica była czynna od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.
- Od 22 marca do 9 kwietnia zajęcia odbywały się w trybie on-line od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.
- Od 12 kwietnia do 23 kwietnia zajęcia odbywały się w trybie hybrydowym od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.
- Od 26 kwietnia dzieci uczestniczyły w zajęciach stacjonarnych od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.
- Od 6 do 10 grudnia, z powodu kwarantanny dla dzieci, zajęcia w placówce ponownie odbywały się w trybie on-line od poniedziałku do piątku w godzinach 7.00-18.00.

Tabela 10 – Podział uczestników zajęć świetlicowych ze względu na wiek i płeć

Lp.	Wiek uczestników	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
		dziewczyny	chłopcy	dziewczyny	chłopcy	dziewczyny	chłopcy
1.	7-10 lat	3	10	5	8	8	6
2.	11-13 lat	9	14	6	16	9	20
3.	14-16 lat	15	6	8	5	3	3

Celem działalności Świetlicy było wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz udzielanie pomocy dzieciom wychowującym się w warunkach niekorzystnych dla ich prawidłowego rozwoju, diagnozowanie potrzeb dzieci i rodzin oraz organizowanie adekwatnej pomocy (we współpracy z innymi instytucjami), korygowanie zaburzonych zachowań dzieci i stymulowanie ich wszechstronnego rozwoju, a także wdrażanie do prawidłowego pełnienia ról społecznych.

Do Świetlicy Środowiskowej w Kętach uczęszczają dzieci i młodzież z terenu gminy Kęty. Poniższa tabela przedstawia podział uczestników zajęć świetlicowych ze względu na miejsce zamieszkania.

Tabela 11 – Podział uczestników zajęć świetlicowych ze względu na miejsce zamieszkania

Lp.	Miejsce zamieszkania uczestnika zajęć świetlicowych	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Bulowice	2	2	2
2.	Kęty	54	46	47
3.	Nowa Wieś	1	0	0
Razem:		57	48	49

Do Świetlicy w roku 2021 uczęszczały dzieci mieszkające na terenie gminy Kęty, w tym 47 dzieci mieszkających w Kętach, 2 w Bulowicach. Wszystkie dzieci uczęszczały do szkół w Kętach. Średnio w zajęciach uczestniczyło 20 wychowanków dziennie.

W styczniu 2021 roku podopieczni Świetlicy brali udział w „nieZWYKŁYCH Feriach Zimowych” on-line. Na początku ferii dzieci odebrały ze Świetlicy pakiety zawierające materiały do wykonania zadań na każdy dzień. Codziennie na stronie facebookowej „Świetliki” okazywały się wyzwania:

1. Wesołe rączki
2. Filmowe pozdrowienia
3. Ulubiony bohater
4. Fotografia „Zimowy pejzaż”
5. Kolorowa abstrakcja
6. Szalone Zentangle
7. Decupage
8. Zwierzaki z papierowych talerzyków
9. Pocztówka z ferii

Po wykonaniu zadania należało przesłać zdjęcie swojej pracy. Prowadzony był ranking aktywności, który wyłonił zwycięzców „nieZWYKŁYCH Ferii Zimowych”. Pierwsze miejsce uzyskało 11 osób, drugie miejsce 2 osoby, trzecie miejsce 3 osoby oraz 6 wyróżnień. W sumie w feriach on-line brały udział 22 osoby. Równocześnie przez całe ferie odbywał się konkurs rodzinny „Pojazd Przyszłości” Należało z rzeczy dostępnych w domu (koce, kartony, garnki itp.) stworzyć projekt pojazdu przyszłości i wysłać jego zdjęcie. W konkursie przyznano 3 nagrody rodzinne oraz 3 wyróżnienia. Uczestnicy konkursów otrzymali nagrody w postaci gier rodzinnych, puzzli, zestawów kreatywnych oraz słodczy.

W okresie poprzedzającym Święta Wielkanocne został ogłoszony konkurs na wykonanie ozdoby wielkanocnej i przesłanie jej zdjęcia. 13 osób otrzymało nagrody w postaci klocków, puzzli, książek lub zestawów kreatywnych.

Ze względu na pandemię Covid-19 Świetlica musiała zmienić rodzaj świadczonych usług dla dzieci i rodziców. Zajęcia odbywały się z wykorzystaniem technik porozumiewania się na odległość. Wychowawcy codziennie świadczyli podopiecznym pomoc w odrabianiu lekcji, przewycięzaniu trudności wynikających z nauki zdalnej. Poprzez stronę facebookową,

mailowo lub telefonicznie utrzymywany był kontakt z dziećmi jak i z rodzicami, którzy napotykali wiele problemów związanych z przymusowym zamknięciem w domu, przejściem nauczania w tryb zdalny. Od 22 lutego 2021 roku Świetlica Środowiskowa w Kętach działała w trybie stacjonarnym lub hybrydowym. Oferowała swoim podopiecznym :

1. Pomoc w odrabianiu zadań domowych oraz przezwyciężaniu trudności szkolnych.
2. Możliwość spożycia posiłku w formie bułek zamawianych w Spółdzielni Socjalnej „Kentucky” i ciepłej herbaty.
3. Zajęcia integracyjne.
4. Pomoc w rozwoju możliwości twórczych, zainteresowań i talentów podczas zajęć plastycznych, teatralnych, muzycznych, tanecznych, sportowych.
5. Gry interaktywne na konsoli X box-one.
6. Zajęcia sportowe.
7. Cykl zajęć plastycznych.
8. Zajęcia arteterapii.
9. Dogoterapia.
10. Spotkania z terapeutą lub psychologiem.
11. Wizyta w gospodarstwie Pana Burmistrza.
12. Udział w akcji sprzątania „Gmina Kęty wymiata”.
13. Udział w kampanii edukacyjnej „Świadome zakupy, mądre wybory”.
14. Udział w Pikniku Rodzinnym „Rodzina na TAK”.
15. Spotkanie w bibliotece z pisarzem Mirosławem Wlekłym.
16. Wyjścia do Kina.
17. Wyjazd do Parku Trampolin GO JUMP.
18. Wyjazd na mecz siatkówki do Tauron Arena w Krakowie.

W listopadzie odbyła się uroczystość związana z 20 rocznicą utworzenia placówki. Podopieczni Świetlicy wraz z wychowawcami przygotowali przedstawienie na podstawie baśni „Słowik”.

W uroczystości wzięło udział wielu zaproszonych gości oraz rodzice dzieci.

Również w listopadzie podopieczni Świetlicy przygotowali zbiórkę karmy, koców dla schroniska dla zwierząt Reksio w Bielsku-Białej. Z całej akcji został nakręcony filmik, który pozwolił aplikować do udziału w Akcji Qurier Świętego Mikołaja Fundacji „Polki Mogą Wszystko”. Dzięki Fundacji 42 dzieci mogło napisać listy do Mikołaja z marzeniami do

spełnienia. Wartość prezentu nie mogła przekroczyć 150,00 zł. W połowie grudnia prezenty zostały dostarczone i wręczone dzieciom.

W ramach swojej działalności Świetlica Środowiskowa oferuje swoim podopiecznym zajęcia specjalistyczne.

Tabela 12 – Zajęcia specjalistyczne zrealizowane w Świetlicy Środowiskowej w Kętach

Lp.	Rodzaj zajęć specjalistycznych	Rok 2019		Rok 2020		Rok 2021	
		Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób	Liczba godzin	Liczba osób
1.	Grupa socjoterapeutyczna	12	8	-	-	-	-
2.	Terapia indywidualna (psycholog)	60	7	49	5	40	6
3.	Terapia indywidualna (terapeuta-pedagog)	-	-	-	-	90	11
4.	Terapia pedagogiczna	10	2	-	-	-	-
5.	Arteterapia	20	23	17	21	18	25
6.	Warsztaty profilaktyczno-rozwojowe	4	26	-	-	-	-
7.	Dogoterapia	-	-	-	-	3	20

Celem edukacyjnym zajęć specjalistycznych dla dzieci i młodzieży było lepsze poznanie siebie i innych ludzi.

Z kolei celami rozwojowymi było rozpoznawanie i kontrolowanie własnych emocji, wyposażenie w zdolność radzenia sobie ze stresem.

Do celów terapeutycznych należało nabycie nowych zdolności psychologicznych oraz pozbycie się negatywnych emocji, odreagowanie stresu.

Udział w zajęciach specjalistycznych skutkował pozytywnym obrazem własnej osoby oraz wzmocnieniem pewności siebie.

W czasie wolnym od nauki szkolnej podopieczni korzystali z atrakcji ofertowanych przez Świetlicę Środowiskową w ramach zagospodarowania czasu wolnego dzieci i młodzieży.

Tabela 13 – Liczba podopiecznych korzystających z zimowych atrakcji oferowanych przez Świetlicę Środowiskową

Lp.	Zimowe atrakcje oferowane przez Świetlicę Środowiskową	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Kulig w Targanicach	28	32	-
2.	Wycieczka do Palmiarni w Gliwicach	30	-	-
3.	Spotkanie z policjantem	24	-	-
4.	Wyjście do kina w Domu Kultury w Kętach (2 wyjścia)	-	22	-
5.	Wycieczka do Teatru Banialuka w Bielsku Białej	-	26	-
6.	Ferie on-line	-	-	22

Tabela 14 – Liczba podopiecznych korzystających z wakacyjnych atrakcji oferowanych przez Świetlicę Środowiskową

Lp.	Wakacyjne atrakcje oferowane przez Świetlicę Środowiskową	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Wycieczka na Kozią Górkę	-	-	-
2.	Wycieczka do Parku Linowego i Magicznej Osady w Rzykach	28	-	-
3.	Wycieczka do Warowni Pszczyńskich Rycerzy	25	-	-
4.	Wycieczka do Gospodarstwa Rybackiego Dolina Będkowska	26	-	21
5.	Wycieczka do Ogrodzieńca	-	-	21
6.	Wycieczka do Kina w Bielsku-Białej	-	-	24
7.	Wycieczka do Targanic	-	-	21

8.	Wyjścia do kina w Domu Kultury w Kętach	30	-	25
9.	Warsztaty w Muzeum	24	-	23
10.	Zajęcia na basenie	28	-	25
11.	Kolonia terapeutyczna w Dźwirzynie	30	-	-
12.	Spotkanie z policjantem	26	25	24
13.	Spotkanie ze strażakami z OSP Kęty	25	-	23
14.	Półkolonia z programem profilaktycznym	-	36	20
15.	Zajęcia na świeżym powietrzu (gry zespołowe, zabawy integracyjne, zawody sportowe, zajęcia na siłowniach zewnętrznych, mecz piłki nożnej na boisku Orlik)	-	21	23
16.	Zajęcia artystyczne (plastyczne, muzyczne)	-	21	20
17.	Warsztaty kreatywne oraz Quiz na temat historii Kęt w Kamiennicy Rynek 13	-	-	20
18.	Międzypokoleniowe Rozgrywki Sportowe w Senior-Wigor	-	-	20

Celem wycieczek i imprez organizowanych dla dzieci było stworzenie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, integracja grupy, wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i wsparcia, ustalenie reguł i norm grupowych, ćwiczenie umiejętności koniecznych do wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie w kontaktach z innymi i do panowania nad tymi zachowaniami, rozwijanie twórczego myślenia, zgodne działanie w zespole i współdziałanie z innymi, rozbudzanie gotowości do swobodnego wypowiedzania się, odczuwanie radości z wykonanego zadania, pokonania trasy wycieczki, zagospodarowanie czasu wolnego dzieci.

Efektom wycieczek oraz innych imprez organizowanych w czasie ferii oraz wakacji było przede wszystkim zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży, pokazanie alternatywnych

form spędzania wolnego czasu, a także integracja oraz nauka prawidłowych zachowań w miejscach użyteczności publicznej.

Do celów terapeutycznych, rozumianych jako tworzenie możliwości odreagowywania emocji i napięć powstających na skutek wzrastania w urazowym otoczeniu, a także na skutek niepowodzeń szkolnych i społecznych, należało: stworzenie okazji do odreagowania napięć emocjonalnych, budowanie pozytywnego obrazu siebie, zwiększenie poczucia własnej wartości, zaspokojenie potrzeby bycia ważnym.

Cele edukacyjne pozwoliły na zdobycie przez dzieci wiedzy o problemach będących podstawowymi i aktualnymi dla grupy i obejmowały: integrację grupy, wytworzenie atmosfery bezpieczeństwa, zaufania i wsparcia, ustalenie reguł i norm grupowych, nabywanie umiejętności wyrażania uczuć, rozpoznawanie emocji u siebie i innych, uświadomienie sobie, że uczucia mogą się zmieniać, ćwiczenie umiejętności koniecznych do wzięcia odpowiedzialności za swoje zachowanie w kontaktach z innymi i do panowania nad tymi zachowaniami, ćwiczenie umiejętności radzenia sobie z napięciem, uczenie zachowań, które ułatwiają porozumiewanie się, świadome i wolne od agresji radzenie sobie z konfliktami, rozwój ekspresji ruchowej, poznanie zabaw i gier na świeżym powietrzu, zabaw plażowych i wodnych, poznanie miejscowości – historii, zabytków.

Cele rozwojowe oznaczały nabywanie podczas zajęć umiejętności społecznych przydatnych w radzeniu sobie z posiadanymi problemami takimi jak: rozpoznawanie emocji u siebie i innych, poznanie własnej podatności na wpływy innych osób, rozwijanie koncentracji uwagi, rozwijanie twórczego myślenia, zgodne działanie w zespole i współdziałanie z innymi, tworzenie wspólnych prac, analiza ćwiczonych umiejętności, rozbudzanie gotowości do swobodnego wypowiedzania się, odczuwanie radości z wykonanego zadania.

Efektem pobytu na półkolonii z programem profilaktycznym było uzyskanie korekcyjnych doświadczeń emocjonalnych pozwalających na zmianę wzorców zachowań, wzmocnienie poczucia własnej wartości, wiary w siebie oraz integracja grupy.

5. Stowarzyszenie Integracji Społecznej „Remont” w Kętach

W latach 2019-2020 Stowarzyszenie zostało wybrane w otwartym konkursie ofert na realizację zadania pn. „Organizacja zajęć terapeutycznych dla grup wsparcia osób uzależnionych, grup współzależnionych, w tym dzieci i młodzieży, treningów umiejętności społecznych i programów pomocy psychologicznej”.

W roku 2019 w ramach zadań przeprowadzono:

- 1) zajęcia terapeutyczne dla osób współuzależnionych;
- 2) zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych, w tym dwie sesje wyjazdowe.

W 2020 roku w ramach zadania zostały zorganizowane:

- 1) zajęcia terapeutyczne dla osób współuzależnionych, w związku przez panującą pandemię część spotkań grupowych odbyła się przez komunikatory elektroniczne;
- 2) zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych, w tym sesja wyjazdowa.

W 2021 roku Stowarzyszenie zostało wybrane w otwartym konkursie ofert na realizację zadania pn. „Organizacja zajęć terapeutycznych dla grup wsparcia osób uzależnionych, grup współuzależnionych, zorganizowanie dwudniowych wyjazdów terapeutycznych, treningów umiejętności społecznych i programów pomocy psychologicznej”.

W ramach zadania przeprowadzono:

- 1) zajęcia terapeutyczne dla osób współuzależnionych, w tym sesję wyjazdową;
- 2) zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych, w tym sesję wyjazdową.

Tabela 15 – Dane dotyczące realizacji zadania

Lp.	Liczba osób objętych realizacją zadania	Rok 2019	Rok 2020	Rok 2021
1.	Liczba uczniów objętych zadaniem	-	-	-
2.	Liczba zespołów klasowych objętych zadaniem	-	-	-
3.	Liczba grupowych spotkań przeprowadzonych dla osób współuzależnionych	36	35	39
4.	Liczba grupowych spotkań przeprowadzonych dla osób uzależnionych	40	40	45

W 2019 roku, w ramach zajęć terapeutycznych dla współuzależnionych przeprowadzono 36 spotkań grupowych. Każde trzygodzinne spotkanie obejmowało uczestnictwo min. 7 osób. Rezultatem przeprowadzonych warsztatów było zwiększenie: świadomości zasobów własnych potrzebnych do skutecznego radzenia sobie z sytuacją uzależnienia w rodzinie, wiedzy o konstruktywnych i skutecznych sposobach interwencji wobec osób z problemem

alkoholowym i przemocy, świadomości w zakresie rozpoznawania i realizowania własnych potrzeb oraz pogłębienie wiedzy na temat problematyki uzależnień i przemocy.

W roku 2020 z uwzględnieniem wymagań pandemicznych zrealizowano dla osób współuzależnionych

35 trzygodzinnych spotkań grupowych, w których w każdym z nich uczestniczyło minimum 5 osób. W związku ze zmieniającą się sytuacją epidemiczną część spotkań zrealizowano poprzez bezpośrednie spotkania grupowe, natomiast pozostałą część przeprowadzono przy pomocy komunikatorów elektronicznych. Dodatkowo 12-osobowa grupa osób współuzależnionych uczestniczyła w sesji wyjazdowej, której efektem było utrwalenie treści realizowanych w trybie ambulatoryjnym. Bezpośrednimi efektami przeprowadzonych spotkań grupowych było: zapewnienie systemu wsparcia w związku z problemem uzależnienia, z uwzględnieniem trudności wynikających z sytuacji pandemicznej, zwiększenie elastyczności w relacjach w związku ze zmieniającą się rzeczywistością, podtrzymywanie uważności na uwikłanie w trudne relacje z osobą uzależnioną, zwiększenie zdolności ochrony siebie i bliskich w sytuacjach związanych z pandemią.

Dane liczbowe dotyczące przeprowadzonych warsztatów w latach 2019 oraz w 2020 kształtują się na podobnym poziomie.

W roku 2020 zrealizowano 40 trzygodzinnych spotkań warsztatowych dla osób uzależnionych, w których w związku z sytuacją pandemiczną uczestniczyło minimum 3 osoby.

Z uwagi na dynamiczną sytuację pandemiczną spotkania realizowane były poprzez bezpośrednie spotkania grupowe lub komunikatory elektroniczne. Dodatkowo 8-osobowa grupa osób uzależnionych uczestniczyła w sesji wyjazdowej, której efektem było utrwalenie treści realizowanych w trybie ambulatoryjnym. Bezpośrednimi efektami przeprowadzonych spotkań grupowych było: zwiększenie zdolności do zapobiegania nawrotom choroby, także w warunkach pandemicznych, zwiększenie umiejętności rekonstrukcji relacji interpersonalnych, rodzinnych, zawodowych, zwiększenie umiejętności radzenia sobie ze stresem, lękiem i poczuciem zagrożenia bez substancji psychoaktywnych, zwiększenie zdolności do rozpoznawania i konstruktywnego realizowania potrzeb, także w trudnej sytuacji społecznej.

W 2021 roku zajęcia terapeutyczne dla osób uzależnionych zostały przeprowadzone w ramach 45 trzygodzinnych warsztatów grupowych, w każdym spotkaniu udział wzięło min. 5 osób.

Dodatkowo dla uczestników zostały zorganizowane treningi terapeutyczne w formie sesji wyjazdowej. Rezultatem przeprowadzonych warsztatów było zwiększenie: umiejętności radzenia sobie ze stresem i trudnymi emocjami, a także ich poprawy w zakresie rozwiązywania problemów w ramach relacji interpersonalnych oraz intrapsychicznych, bez stosowania środków psychoaktywnych. Takie warsztaty również mają na celu pogłębianie wiedzy o własnych zasobach wspierających utrzymanie długotrwałej abstynencji, refleksyjności dotyczącej własnego funkcjonowania w relacjach rodzinnych i społecznych, ze szczególnym uwzględnieniem zapobiegania zachowaniom przemocowym, pogłębienie wiedzy dotyczącej choroby alkoholowej, mechanizmów nawrotu choroby.

Dane liczbowe dotyczące przeprowadzonych warsztatów w latach 2019-2021 r. kształtują się na podobnym poziomie, lecz w 2021 można zauważyć znaczący wzrost liczby spotkań.

6. Działania profilaktyczne

W ramach zadań zapisanych w Gminnym Programie Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, których realizatorem był Urząd Gminy Kęty zrealizowano następujące działania profilaktyczne:

1) Zapewniono zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży

W ramach realizowanych zadań finansowano działalność Świetlic Młodzieżowych działających

w sołectwach, które po okresie pandemii wznowiły swoją działalność od 1 czerwca 2021 r. W okresie wypoczynku letniego, w miesiącu lipiec 2021 r. na świetlicach zostały zorganizowane dodatkowe atrakcje tj.: warsztaty oraz turnieje sportowe. Dodatkowo dla dzieci i młodzieży biorących udział w zajęciach świetlicowych w okresie letnim Gmina Kęty zorganizowała wyjazdy do kina do Domu Kultury w Kętach na seanse filmowe; „Raya i ostatni smok”, „Ella Bella Bingo” oraz „Kraina smoków”, a także wyjazd na basen w Kętach. Dla dzieci z gminy Łęki dofinansowano wyjazd na kręgle do „Kulawego Konia” w Kętach, a dzieciom z Bulowic sfinansowano wycieczkę na Trzonkę.

2) Warsztaty teatralne dla Grupy Teatralnej „Minus jeden” działającej przy Powiatowym Zespole nr 9 Szkół im. Marii Dąbrowskiej w Kętach

W 2019 r. Grupa doskonaliła swoje umiejętności w dniach 20-22 listopada 2019 r. w budynku Teatru Szczęście w Krakowie.

W roku 2020 Gmina Kęty w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, zabezpieczyła środki z przeznaczeniem na dofinansowanie organizacji warsztatów dla Grupy w Domu Ludowym w Bukowinie Tatrzańskiej. W terminie 12-14 listopada 2020 r. zaplanowano organizację warsztatów, które miały zostać przeprowadzone przez Jacka Kawalca. Ze względów pandemicznych Grupa nie wzięła udziału w w/w warsztatach.

Natomiast w 2021 roku Grupa doskonaliła swoje umiejętności podczas 3-dniowych warsztatów teatralnych, w terminie 6-8 września 2021 r., w budynku Staromiejskiego Centrum Kultury Młodzieżowej w Krakowie, przeprowadzonych przez Moniką Filipowicz.

3) Dofinansowanie działalności Szkolnych Kół Turystycznych

W roku 2018 oraz 2019 Gmina Kęty dofinansowywała działalność Szkolnego Koła Krajoznawczo Turystycznego „20-stka” działającego przy Powiatowym Zespole nr 10 Szkół Mechaniczno-Elektrycznych im. Mikołaja Kopernika w Kętach. W roku 2020 ze względów pandemicznych Szkolne Koło Krajoznawczo Turystyczne „20-stka” nie zorganizowało zaplanowanego wyjazdu.

W 2021 roku dofinansowano wyjazd szkolny organizowany przez Koło Turystyczne „20-stka”, do Kazimierza Dolnego, który odbył się w dniach 10-11- wrzesień 2021 r.

4) Organizacja konkursu „Artystą być...”

Projekt „Artystą być...” to działania, które już na stałe wpisały się w harmonogram wydarzeń kulturalnych w Gminie Kęty. Co roku konkurs pozwolił na wyłonienie najciekawszych osobowości wśród uczniów posiadających różnorakie talenty i umiejętności. W ramach konkursu uczestnicy zmagają się w trzech kategoriach konkursu plastyczno – literackiej, wokalnie – instrumentalnej, tanecznie – teatralnej. Laureaci konkursu uczestniczyli w warsztatach artystycznych prowadzonych przez członków Komisji Konkursowej. Wyniki warsztatów artystycznych prezentowano podczas Gali Finałowej konkursu, na której corocznie nastąpiło podsumowanie przesłuchań konkursowych oraz wręczenie nagród laureatom konkursu.

W 2019 r. w konkursie udział wzięło 146 uczniów szkół podstawowych i gimnazjalnych, natomiast w roku 2020 w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii, Gmina Kęty zaplanowała środki z przeznaczeniem na organizację w/w konkursu, którego organizacja ze względów pandemicznych nie została zrealizowana.

9 października 2021 roku odbyły się przesłuchania do finałowej gali „Artystą Być... 2021”, podczas których wyłoniono 60 laureatów. W miesiącu październiku oraz w listopadzie 2021 r. odbyły się dla nich warsztaty w ramach przedsięwzięcia pod okiem wykwalifikowanej kadry, lecz niestety termin finału konkursu został przesunięty na początek roku 2022 z powodu powrotu pandemii.

5) Zapewniono nadzór na terenie ogródków jordanowskich

W lata 2019-2020 w ramach realizowanych zadań finansowano usługę związaną z otwieraniem i zamykaniem ogródkach jordanowskich na terenie miasta Kęty: „Jaś i Małgosia” przy ul. Wszystkich Świętych, „Tomcio Paluch” przy ul. Legionów, „Skrzat” na os. Królickiego oraz „Czerwony Kapturek” przy ul. Żeromskiego w Kętach oraz placu zabaw na os. Wyszyńskiego w Kętach. Usługa obejmowała codzienne otwieranie ogródków jordanowskich oraz placu zabaw o godzinie 8⁰⁰ oraz ich zamykania o godzinie 20⁰⁰, także w soboty, niedziele i święta. W roku 2020 w związku z pandemią urządzenia na placach zabaw podlegały dezynfekcji. W roku 2021 ponownie można było korzystać z ogródków jordanowskich na terenie miasta Kęty.

6) W latach 2019-2021 r. zrealizowano zadania publiczne pod nazwą „Wspieranie amatorskiego ruchu artystycznego w zakresie prowadzenia młodzieżowych orkiestr dętych w Gminie Kęty” oraz „Organizacja wypoczynku letniego dla dzieci i młodzieży z terenu Gminy Kęty”.

Przedstawione wielopłaszczyznowe działania dotyczące przeciwdziałania i rozwiązywania problemów uzależnień są odpowiedzią na lokalne potrzeby w tym zakresie. Założone kierunki działań stanowią ich kontynuację oraz rozwój.